

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

POCZĄTEK ROKU SZKOLNEGO W SZKOLE POLSKIEJ NA WĘGRZECH

1 WRZEŚNIA -
NA CMENTARZU
FARKASRÉT

RELIKWIE
BŁ. JERZEGO
POPIEŁUSZKI
NA WĘGRZECH

WĘGIERSKA
POŁONIA
NA XVII
ŚWIATOWYCH
LETNICH
IGRZYSKACH
POLONIJNYCH

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO W SZKOLE POLSKIEJ NA WĘGRZECH

PRZEMÓWIENIE DYR. ANNY LANG I WSPÓLNE ZABAWY INTEGRACYJNE

**WYSTĘP TEATRU KUKIELKOWEGO
Z POLSKI
ZE SPEKTAKLEM "JAŚ I MAŁGOSIA"
DO TEKSTU
JANA BRZEC HWY**

WITAMY

- 3 Kolejny początek**
Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

- 4 Uroczystości na cmentarzu Farkasrét**
4 Koszorúzás a Farkasréti temetőben
Ijjas Anna
4 Rowerowy ambasador pokoju
5 "Moja modlitwa" - wystawa w Domu Polskim
5 Kiállítás a kőbányiai Lengyel Házban
Ijjas Anna
5 Lengyel emlékhelyek felújítása Miskolcon (2)
Fekete Dénes
6 Budapest: Kardynał Kazimierz Nycz spotkał się z Polonią
6 Relikwie bł. Jerzego Popiełuszki w Mátraverebély - Szentkút
Małgorzata Soboltyńska
6 Polacy na narodowym święcie Węgier
7 Egy kiállítás utóélete - magyar menekültek Lengyelországbán
Nyitrai Zoltán
8 Bibliotekarze z województwa Zala na Sądecczyźnie
8 Zongorakoncert a Bem Klubban
Ijjas Anna
8 Budapest: recital fortepianowy Izabeli Jutrzenki-Trzebiatowskiej
8 Pysze polskie smaki w IV dzielnicy Budapesztu
Asia Priszler
9 Przemysli kirándulás
Fekete Dénes
9 10. rocznica działalności: Polsko-Węgierskiego Towarzystwa Przyjaźni
10 A lehetetlen ostromlója Kerényi Grácia emlékest a Petőfi Irodalmi Múzeumban
Ijjas Anna
10 Kisvárdá - Polacy na Dniu św. Władysława
11 Wycieczka Polsko-Węgierskiego Stowarzyszenia Kulturalnego z Érd do Polski
Bazsóné Megyes Klára
12 Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2015. évi lengyelországi kirándulásáról
Bazsóné Megyes Klára
13 Spotkanie młodych w Medjugorje
Márk Keresztessy
13 Budapest: Mój świat (bajek) - wystawa obrazów
Zoltána Danki

WYWIAD

- 14 "Dla zdrowia i serca" - rozmowa z O. Bloch, E. Korkiem, J. M. Kowalczykiem i K. Foltynem**

CO BYŁO, CO BĘDZIE

- 16 Co było, co będzie**

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY

- 17 Rozpoczęcie roku szkolnego w Szkole Polskiej**

NA GRANICY KULTUR

- 18 Pápa szobor az Őrségbe?**
18 Współpraca miast partnerskich Albertirsa i Znin
19 Rally Polska 2015 - A történelem nyomában
Buskó András
20 Wujek Jarek gotuje

REFLEKSJE

- 21 Minusy pozornej nieśmiertelności**
Agnieszka Janiec-Nyitrai

Kolejny początek

W ciągu roku jest kilka początków i kilka końców. Jednym z ważnych punktów granicznych na mapie całego roku jest właśnie wrzesień – to czas, kiedy uczniowie wracają do szkół, młodsze dzieci do przedszkoli, a jeszcze młodsze do żłobków. Policzki puculowate po babcinych obiadach i deserach, twarze ogorzone słońcem, stopy opalone w paski po noszonych sandałach, a wszyscy przynajmniej o jeden rozmiar więksi i o co najmniej dwa rozmiary mądrzejsi... Wrzesień po raz kolejny udowadnia, że bezkres wakacyjnej błogości to tylko piękna iluzja, a liście, które jeszcze niedawno szumiały wakacyjne szlagiery, powoli dryfują w jesiennych kałużach ku zimie. Ale wrzesień to także czas, kiedy przyjaciele witają się na szkolnych korytarzach... Wrzesień to także nadzieja, że dopóty jesteśmy młodzi, dopóki jest się czego nauczyć. Odjeżdżamy pociągiem w nieznaną, ale kolejna stacja to znowu wakacje...

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Újabb kezdet

Év közben akad néhány kezdő- és néhány végpont. A teljes évkörben a szeptember képezi az egyik fontos határt. Ekkor térnek vissza a tanulók az iskolákba, a kisgyermek az óvodákba, a legkisebbek a bölcsődékbe. Az orcáik még fénylenek a nagymamánál elköltött ebédek és behabzsolt desszertek után, az arcuk naptól pirítottan ragyog, a lábfejük csíkosra barnult a szandál alatt. Testileg mindannyian legalább egy mérettel nagyobbra nőttek, szellemileg meg legalább két méretet okosodtak... A szeptember újra és újra nyomatékosítja, hogy a szünidei boldogság örökkévalósága csodás illúzió csupán. A levelek pedig, amelyek nemrég még szünidei slágereket susogtak, az őszi pocsolyákban lassacskán már a tél felé sodródnak. De ezzel együtt szeptemberben eljön annak az ideje, hogy a barátok ismét üdvözlőjék egymást az iskolai folyosókon... Ráadásul a szeptember reményt is ébreszt: amíg fiatalok vagyunk, van mit tanulnunk. Vonattal utazunk az ismeretlenbe, és a következő vasútállomás megint a vakáció lesz...

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Uroczystość na cmentarzu Farkasrét

1 września 1939 r. o godz. 4.45 wojska niemieckie zaatakowały Polskę z powietrza, ładu i wody. 17 września agresji od wschodu dokonał Związek Radziecki. Rozpoczęła się II wojna światowa, która pochłonęła około 50 milionów istnień ludzkich, w tym około sześciu milionów Polaków.

W dniu 1 września, w 76. rocznicę wybuchu w Polsce II wojny światowej, na cmentarzu Farkasrét w Budapeszcie, przy grobach wybitnych przyjaciół Polski i Polaków z tamtego okresu – dr. Józsefa Antalla (seniora) i płk. Zoltána Báló, PSK im. J. Bema na Węgrzech zorganizowało uroczystość składania wieńców, a udział w niej wzięła dyplomacja z Romanem Kowalskim ambasadorem RP na Węgrzech na czele, rzecznik narodowości polskiej w ZN Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné, przedstawiciele organizacji polonijnych (PSK im. J. Bema, SKP na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, SPPW z Érd, samorządów narodowości polskiej z przewodniczącymi OSP Ewá Rónay i SSP dr Dorotą Várnai, oraz SNP III, IV, XVII dzielnic Budapesztu, proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak

SChr, tradycyjnie przybyli członkowie rodzin dr. Józsefa Antalla (seniora) i płk. Zoltána Báló oraz osoby prywatne.

Całości towarzyszyła asysta honorowa Wojska Węgierskiego oraz członkowie Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej Legionu Polskiego im. H. Wysockiego.

Prawdziwym sprawdzianem przyjaźni naszych narodów był okres drugiej wojny światowej. Pierwsze rozmowy w sprawie przejścia polskich oddziałów na terytorium Węgier miały miejsce w połowie września. Od 18 września Polacy opuszczali terytorium II RP w zwartych grupach. Szacuje się, iż takich miejsc internowania żołnierzy polskich i ludności cywilnej na Węgrzech było 140. Bardzo wielu Polaków, którzy znaleźli się na emigracji, zawdzięczało ocalenie Węgrom. W Budapeszcie im wszystkim oddano hołd pamięci.

(b.)

Rowerowy ambasador pokoju

W dniu 13 sierpnia br. w podróż rowerową śladami walk I wojny światowej z Budapesztu wyruszył József Zelei, rowerowy ambasador pokoju.

Przed startem w podróż, wiodącą również przez pola bitew leżące na terenie Polski, przy pomniku Nieznanych Bohaterów w Budapeszcie odbyła się uroczystość upamiętniająca ofiary I wojny światowej. W imieniu Ambasady RP, która wsparła organizację wyprawy, biało – czerwony wieniec złożył Pan Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie. Rowerową podróż Józsefa Zelei wsparła również rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné, która także uczestniczyła w uroczystości pożegnalnej węgierskiego rowerowego ambasadora pokoju.

Pan József Zelei z Węgier jako ambasador pokoju od 12 lat odwiedza rowerem kraje na wszystkich kontynentach świata. Odbił już 22 wyjazdy, przebył 50.000 km, głosząc pokój całemu światu. Obecnie odbywa podróż dla upamiętnienia I wojny światowej. Patronem tego wyjazdu jest pan Csaba Hende, teraz już były minister obrony narodowej Węgier.

Trasa podróży była następująca: Budapeszt – Eger – Koszyce – Gorlice – Limanowa – Kraków – Tarnów – Przemyśl – Lwów – Lutsch – Kowno – Brześć – Wilno – Ryga – Budapeszt. Przebywając w Polsce pan József Zelei spotkał się z władzami miast, w których przebywał, zwiedził miejsca pamięci związane z I wojną światową, spotkał się też z Grupami Rekonstrukcji Historycznej.

(red. np. www.budapeszt.msz.gov.pl)

Koszorúzás a Farkasréti temetőben szeptember 1-jén

Híven követve az eddigi hagyományokat, idén is koszorúzásra került sor a budapesti Farkasréti temetőben Baló Zoltán és idősebb Antall József sírjánál szeptember elsején, a második világháború kitörésének, majd ezt követően a lengyel menekültek Magyarországra történő befogadásának 76. évfordulóján.

A délelőtt 11 órakor kezdődött eseményt a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület szervezte. A rendezvényen először a lengyel, majd a magyar himnusz hangzott el, előbb idősebb Antall József, majd Baló Zoltán ezredes végső nyughelyét koszorúzták meg katonai tiszteletadással kísérve.

Jelen volt Eugeniusz Korek, a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület elnöke, Roman Kowalski nagykövet, Andrzej Kalinowski konzul, Krzysztof Grzelak, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa, dr. Csúcs Lászlóné Halina, a magyarországi lengyelek parlamenti szószólója, dr. Rónayné Slába Éwa, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Várnai Dorota, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, Jeszenszky Géza, történész, politikus, diplomata, az Antall-kormány külügyminisztere és felesége, az Antall család és Baló család képviselői, valamint a magyarországi lengyel nemzetiség képviselői.

Bevezetőül Eugeniusz Korek köszöntötte a megjelenteket, Biróné Hasznos Hanna, az Egyesület alelnöke pedig felidézte a második világháború történelmi előzményeit, majd kitörését, amely máig tragikus pillanat és döntő próbatétel volt Lengyelország számára.

Majd Roman Kowalski nagykövet vette át a szót. Arról beszélt, hogy a lengyel menekültek családjukkal együtt Magyarországon védelmet, otthont és munkát találtak, a magyarok nyitott ajtókkal és nyitott szívvel fogadták őket. Az egykori lengyel menekültekről szólva megemlítette a jelenlegi helyzetet is, kitérve arra, hogy a 76 évvel ezelőtt történtek fontos tanulságként szolgálhatnak a mai állapotokra. Felhívta a figyelmet arra, hogy hamarosan Henryk Sławikról nevezik el a budapesti rakpart egy szakaszát. Végül pedig megköszönte a magyar honvédségnek a katonai tiszteletadást.

Ezek után Jeszenszky Géza, az Antall-kormány külügyminisztere tartott beszédet, őt követte Tóth Krisztina, Baló Zoltán ezredes unokája.

Végezetül Krzysztof Grzelak atya mondta el gondolatait és a hallgatósággal együtt imádkozta el a Miatyánkot. Az ünnepi beszédekét követően koszorút helyezett el. A megemlékezést az II Silencio hangjai zárták.

1939. szeptember 1-jén a hitleri Németország lerohanta Lengyelországot, majd szeptember 17-én a Molotov-Ribbentropp szerződés titkos záradéka nyomán a Szovjetunió is átlépte a lengyel határt. Lengyelek ezrei hagyták el otthonukat, hogy a német és szovjet agresszió elől elmeneküljenek. Egy részük Magyarországra érkezett, ahol menedéket találtak. Idősebb Antall József a polgári menekültek ügyét vállalta, Baló Zoltán ezredes pedig a katonai menekültekről gondoskodott. 1940 nyarától Balatonbogláron lengyel nyelvű gimnázium létesült, egészen Magyarország 1944-es német megszállásáig működött. A menekült lengyelek egy része letelepedett Magyarországon, mások csatlakoztak nyugaton harcoló társaikhoz.

Ijjas Anna

„Moja modlitwa” – wystawa w Domu Polskim

30 sierpnia Polski Ośrodek Kulturalno Oświatowy filia Óhegy u. 11 w budapeszcieńskim Domu Polskim zorganizował wernisaż malarstwa i rzeźby znanego polskiego artysty z Krakowa Krzysztofa Okonia pt. „Moja modlitwa”. Artysta wraz z Małżonką osobiście uczestniczył w tym interesującym wydarzeniu.

„Okon maluje na szkle nie witraże, ale obrazy wykonane techniką na odwrotnej stronie szkła. Ważny jest zarówno wybór tematu, jak i materiał (szkło, farby). To właśnie decyduje o tym, że atmosfera staje się jednocześnie tajemnicza i nabożna. Tajemnicza, poprzez częste odwoływanie się do scen mitologicznych czy też tematów ze znanych słowiańskich bajek; nabożna, w dobrym znaczeniu tego słowa, dzięki odniesieniu do postaci z Biblii i ze świata ikon pachnących kadzidłem i mirrą. I tu nasuwa się porównanie polskiego malarza z jego wielkim rosyjskim poprzednikiem: Okon i Chagall są braćmi. Braćmi wywodzącymi z tej samej kultury, braćmi z tego samego duchowego „pokarmu”. Obydwaj przynoszą przesłanie nasycone magią poezji i dziecięcą radością, równocześnie przepełnione tysiącletnią tradycją. Przesłanie jest skierowane do naszych oczu i naszych serc, aby nas zachęcić do kontemplacji i wewnętrznego przeżywania”. Napisał o artyście Jean Lebourg.

Słowem nic dodać nic ująć, a na pewno warto było zobaczyć te nadzwyczaj ciekawe i pełne nastrojowego klimatu dzieła. Wystawa w Domu Polskim czynna była do 17 września br. i jest drugą prezentacją prac artysty na Węgrzech, poprzednia odbyła się w 1992 roku w ówczesnym Ośrodku Kultury Polskiej w Budapeszcie.

(b.) fot. M. Soboltyński

Kiállítás a kőbányai Lengyel Házban

Krzysztof Okon alkotásaiból

Augusztus 30-án, délelőtt fél 12-kor, a lengyel misét követően kiállítás nyílt a kőbányai Lengyel Házban Krzysztof Okon művész munkáiból Az én imám címmel.

A szép számmal összegyűlt érdeklődőket Molnárné Sagun Zdzisława, az LKK elnöke és Krzysztof Grzelak, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa köszöntötte, majd Krzysztof Okon pályafutását mutatták be.

A művész 1939-ben született Varsóban, gyerek- és ifjúkorát Zakopanében töltötte, majd Krakóban telepedett le. A megnyitót során szó esett zenei tanulmányairól is, ugyanis csellón játszik, a Trio Krakowskie – ma Trio Cracovia – nevű formációval a világban számos helyen fellépett és jó néhány elismerést kapott. 1965-ben kezdett el autodidakta módon üveg-festészettel foglalkozni, később faszobrászattal is kísérletezett.

A lenyűgöző kiállítás anyagát főleg Krzysztof Okon szakrális témájú üvegfestményei alkotják. A hol kékesen, hol aranybarnán kavargó, magával ragadó háttér előtt különböző bibliai témák elevenednek meg: Noé bárkája, Jézus és a samariai asszony, Menekülés Egyiptomba, Jézus elesik a kereszt alatt. A kiállítás ideje alatt néhány faszobra is megtekinthető a Lengyel Házban.

Ijjas Anna

Lengyel emlékhelyek felújítása Miskolcon (2)

Miskolcon a Szentpéteri kapu nyugati lakótelepén az egyik utcát 1969-ben nevezték el Katowicéről. Az utca első négyemeletes bérházán ezt az eseményt fehér márvány emléktáblán örökítették meg. Később a városrészben épült iskola is a lengyel város nevét vette fel. A lakótelep keleti oldalán aztán a hetvenes években hasonló nevű étterem és presszó nyílt, majd az ezek előtti téren került felállításra 1992-ben a Romek emlékoszlop. Miskolc vezetése azokban az időkben alakított ki a testvérvárosi kapcsolatot a sziléziai várossal, melyet 1973-ban írtak alá.

Önkormányzatunk jegyzőkönyvezte a bejelentést, majd én vállaltam magamra, hogy az új év elején utánajárok a dolognak. A Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Főosztályán Heinemann Pál urat kerestem meg és kértem a segítségét. Írásban, fényképekkel dokumentálva beküldtem neki az anyagot. Ő intézkedett úgy, hogy májusra régi fényben tündökölt már a szépen felújított tábla. Köszönöm szépen a bejelentőtől a kivitelezőig mindenkinek a munkáját ebben az ügyben.

Fekete Dénes

A rendszerváltás itt is változást hozott. Az iskola új nevet kapott, a szórakoztató ipari egység megszűnt, többszöri profilváltás után jelenleg kínai bolt működik benne. A többi lengyel vonatkozású emlékhely dacol az időjárás viszonytagaival.

A Miskolci Lengyel Önkormányzat 2014. évi decemberi közmeghallgatásán jelezte felénk Baksa László úr, hogy az utca elején lévő tábla nagyon megkopott, felújítása indokolt lenne. Ő rendszeresen arra jár, amikor édesanyját meglátogatja, és zavarja, hogy ilyen elhanyagolt állapotban van.

Budapeszt: Kardynał Kazimierz Nycz spotkał się z Polonią

18 sierpnia kardynał Kazimierz Nycz, Arcybiskup Metropolita Warszawski odwiedził budapeszteński kościół polski, gdzie zapoznał się z historią tutejszej parafii i odniósł się do pierwszego polskiego proboszcza i budowniczego owego kościoła ks. Wincentego Dankę, który pochodził z miejscowości położonej nieopodal rodzinnej parafii ks. Kardynała. W godzinach przedpołudniowych koncelebrowana była eucharystia, a przewodniczył jej ks. Kardynał, który m.in. modlił się w intencji wszystkich Polaków żyjących na Węgrzech, jak również w intencji budowania relacji przyjaźni między naszymi narodami. W homilii odniósł się do mostu, jaki w historii stanowią wspólni polscy i węgierscy święci. W mszy uczestniczyli miejscowi parafianie, a wśród nich obecna była rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné. Następnie odbyło się spotkanie w Domu Polskim, którego gospodarzami byli: prezes Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha Monika Molnár i proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak SChr.

(red. fot B.Pál)

Polacy na narodowym święcie Węgier

Jak co roku 20 sierpnia węgierska Polonia uczestniczyła razem z ks. Krzysztofem Grzelakiem TChr i ks. Maciejem Józefowiczem w uroczystej Mszy Św. i w procesji, która przeszła ulicami Budapesztu. Uroczystą Mszę Św. celebrował prymas Węgier kardynał Péter Erdő.

red. fot. B. Pál

RELIKWIE BŁ. JERZEGO POPIEŁUSZKI W MÁTRAVEREBÉLY-SZENTKÚT

W dolinie potoku Szentkút w pięknym otoczeniu lasów i wzgórz, niedaleko od miejscowości Mátraverebély znajduje się jedno z najliczniej odwiedzanych miejsc odpustowych na Węgrzech. Jest to sanktuarium p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, podniesione do rangi bazyliki mniejszej, w ołtarzu znajduje się figurka Matki Bożej, słynąca licznymi cudami. Istnieje wiele legend związanych z tym miejscem, ale w każdej

jest mowa o cudownym źródle, którego woda ma właściwości lecznicze i które wytrysnęło w miejscu wskazanym przez Matkę Bożą. Do miejsca cudów Najświętszej Marii Panny pielgrzymi przybywali już w XIII wieku, a obecnie dziesiątki tysięcy odwiedzają to miejsce w nadziei na uzdrowienie.

Chciałabym nadmienić, że od roku 2011 sanktuarium w Mátraverebély-Szentkút posiada relikwie Jana Pawła II, wtedy jeszcze błogosławionego.

Obecnie w dniu 16 sierpnia 2015 r. do sanktuarium zostały wprowadzone uroczystie relikwie błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki. Uroczystości i Mszy św. przewodniczył metropolita warszawski ks. kard. Kazimierz Nycz. W uroczystości wzięli udział parafianie z Polskiego Kościoła w Budapeszcie wraz z proboszczem ks. Krzysztofem Grzelakiem SChr. Msza św. była odprawiana przy ołtarzu polowym, znajdującym się obok sanktuarium, zbudowanym specjalnie na uroczystości odpustowe, kiedy przybywa duża liczba pielgrzymów. Ołtarz jest zdobiony mozaikami wykonanymi przez znanego jezuitę o. Marko Ivana Rupnika. To uznany w świecie artysta słoweńskiego pochodzenia, jest m.in. twórcą mozaiki w krypcie nowego kościoła w San Giovanni Rotondo (sanktuarium o. Pio). Również w Centrum Jana Pawła II w Krakowie górny kościół jest ozdobiony jego licznymi mozaikami.

Przed wprowadzeniem relikwii błogosławionego Jerzego Popiełuszki, ks. kard. Kazimierz Nycz przybliżył nam jego postać.

Jerzy Popiełuszko, urodził się w 1947 r., był polskim presbiterem rzymskokatolickim. Od sierpnia 1980 r. był związany ze środowiskami robotniczymi, aktywnie wspierał także „Solidarność”. Podczas stanu wojennego w kościele św. Stanisława Kostki organizował Msze za Ojczyznę. Swoją działalnością duszpasterską i nauczaniem opartym na przesłaniu: „Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj”, niezłomnością i odwagą, a także wsparciem dla prześladowanych przez władze PRL robotników i działaczy związkowych zyskał autorytet, szerokie poparcie społeczne i popularność w Warszawie, a później także w innych miastach. Działalność ks. Jerzego Popiełuszki ówczesne władze PRL uznały za krytykę i sprzeciw wobec systemu komunistycznego. Służba Bezpieczeństwa postanowiła się go pozbyć. 19 października 1984 r., kiedy ks. Jerzy wracał z Bydgoszczy, gdzie odprawiał Mszę św. dla Duszpasterstwa Ludzi Pracy, został uprowadzony przez funkcjonariuszy Służb Bezpieczeństwa wraz ze swoim kierowcą Waldemarem Chrostowskim. Chrostowskiemu udało się uciec z samochodu, Popiełuszkę skrupowano i przewożono w bagażniku, a następnie wrzucono do zalewu na Wiśle. Dzięki udanej ucieczce kierowcy mogliśmy poznać całą prawdę o brutalnej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki.

Ojciec święty Benedykt XVI beatyfikował ks. Jerzego 6 czerwca 2010 roku w Warszawie. W katechezie ks. kard. Kazimierz Nycz powiedział o ks. Jerzym: „Jest męczennikiem trudnego dla Kościoła czasu komunizmu. Jest męczennikiem za wiarę, za człowieka, za prawdę, za miłość. Uczy nas, gdy przychodzi pokusa odwetu – jak zło dobrem zwyciężać.... Dzisiaj również bardzo potrzeba nam takich orędowników dających przykład troski o wiarę, o kulturę, o prawdę i wolność. Błogosławiony księżu Jerzy, zatroskany o ład moralny w świecie i w człowieku, wstawiaj się za nami u Boga.”

Małgorzata Soboltyński, fot. B. Pál

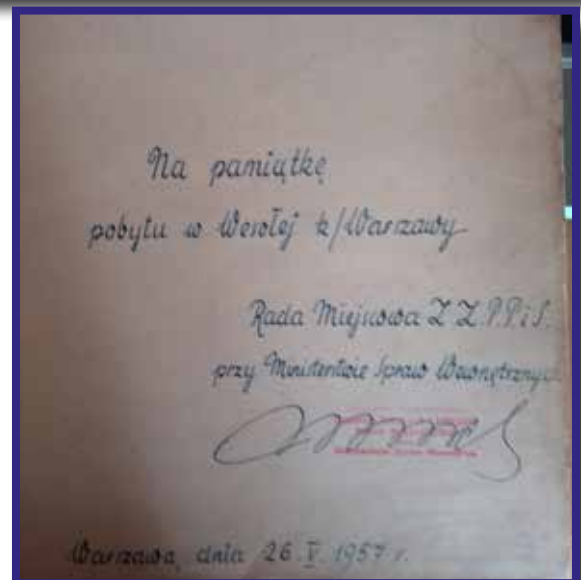
Egy kiállítás utóélete – magyar menekültek Lengyelországban

Júliustól augusztus közepéig tartott a Budapest XII. Kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett fotókiállítás, melyen bemutatásra kerültek a II. Világháború idején Magyarországra érkezett lengyel menekültek hétköznapijai. A kiállítást követően a jelenlévő érdeklődők megosztották saját, személyes élményeiket a lengyel menekültekről. Minden egyes beszámolót csillogó tekintettel adtak elő, minden beszámolóból érezni lehetett azt a mélyes szerzetet és megbecsülést, melyet a nehéz idők ellenére is magyarok és lengyelek egymással szemben tápláltak. A kiállításról készült híryanag a Hegyvidék című kerületi újságban is megjelent, így az újság aktív olvasója, Gyimesiné Sasi Vera figyelmét sem kerülte el. Vera asszony a cikk elolvasását követően telefont ragadott és egy csodálatos történetet mesélt, melynek aktív szereplője volt.

Történt ugyanis, hogy a magyarországi 1956-os forradalom leverését követően sok árva gyerek maradt Budapesten, ill. sok olyan gyerek, akinek nem volt hol laknia. A lengyel kormány ekkor felajánlotta, hogy megszervezi a magyar gyermekek táboroztatását Lengyelországban. 1957 áprilisában indult el 91 magyar gyermek Lengyelországba a megfelelő pedagógusi kísérettel. Sasi Vera is a kíséret tagja volt. A megérkezést követően a küldöttség vezetője oroszul próbálta megköszönni a nagylelkű gesztust, melyet a lengyel kormány tett, azonban a lengyel hallgatóságból félbeszakították és kérték, hogy oroszul ne beszéljen. Mivel a polgári családból származó Sasi Vera elsajátította gyermek korában a német nyelvet, ezért magához ragadta a szót és német nyelven mondott köszönetet a magyar küldöttség nevében. Az áprilistól májusig tartó táborozás során a gyermekek és kísérőik rengeteg csodálatos élmény részesei voltak. Sasi Vera az otttartózkodás során bejárta Gdanskot, Krakkót, Varsót. Varsóról ajándékba egy külön könyvet kapott, melyet a belügyminisztérium mellett működő Városi Tanács elnöke írt alá.

Két év múlva lesz 60 éve, hogy a lengyelek magyar menekülteknek segítettek. Talán emlékezik még valaki a résztvevők közül az 57-es táborra és megosztja velünk az élményeit! Sasi Verának köszönjük, hogy felidézte ifúsága egy féltve őrzött emlékét és ezzel is hozzájárult a lengyel-magyar összetartozás további erősítéséhez.

Nyitrai Zoltán

OBWIESZCZENIE

Ogólna informacja o Wyborach do Sejmu i Senatu RP

Prosimy o sprawdzanie informacji na stronie internetowej Referatu ds. konsularnych

Referat ds. konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie uprzejmie informuje, że w związku z Wyborami do **Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**, które odbędą się w **dniu 25 października 2015 roku**, na terenie Węgier możliwy będzie udział w głosowaniu.

PRAWO UDZIAŁU W GŁOSOWANIU mają obywatele polscy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat, nie zostali pozbawieni praw publicznych, praw wyborczych ani ubezwłasnowolnieni prawomocnym wyrokiem sądu, ani prawomocnym orzeczeniem *Trybunału Stanu*.

Wymagany jest ważny polski DOWÓD OSOBISTY lub PASZPORT.

Osoba uprawniona do udziału w głosowaniu stale zamieszkała za granicą oraz osoba uprawniona do udziału w głosowaniu stale zamieszkała w Polsce, a przebywająca czasowo

za granicą, w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinna wpisać się do spisu wyborców w obwodzie utworzonym za granicą, w którym zamierza oddać głos. **Można być wpisanym tylko do jednego spisu wyborców.**

Osoba uprawniona do udziału w głosowaniu stale zamieszkała w okręgu konsularnym w celu wzięcia udziału w głosowaniu w innym obwodzie wyborczym powinna wpisać się do właściwego spisu wyborców w obwodzie utworzonym za granicą lub na terenie Polski.

Podanie niepełnych lub błędnych danych uniemożliwi wpisanie do spisu wyborców.

Jeśli po wpisaniu się do spisu wyborców na Węgrzech wyborca uzna, że nie będzie mógł oddać głosu w obwodzie głosowania na terenie Węgier będzie mógł otrzymać **ZAŚWIADCZENIE O PRAWIE DO GŁOSOWANIA**. Zaświadczenie upoważnia do oddania głosu w dowolnym obwodzie do głosowania.

Osoba uprawniona do udziału w głosowaniu stale zamieszkała za granicą (podobnie osoba uprawniona do udziału w głosowaniu stale zamieszkała w Polsce, a przebywająca czasowo za granicą) będzie mieć możliwość udziału w wyborach poprzez **GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE**.

Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie

Bibliotekarze z województwa Zala na Sądecko

Pod koniec sierpnia br. Biblioteka Miejska im. Györgya Fejéra w Keszthely zorganizowała pod kierownictwem pani Judit Papnné Beke wycieczkę do Starego Sącza. Wśród uczestników znaleźli się: dyrektor Biblioteki Wojewódzkiej pan Gábor Kiss oraz bibliotekarze z województwa Zala. Bardzo ważnym punktem wyprawy było zwiedzanie królewskiego miasta Krakowa. Następnie grupa gościła na Starosądeckim Jarmarku Rzemiosła, gdzie wystawcami byli m.in. partnerzy z Dunakeszi. Z węgierską wycieczką spotkali się: burmistrz Starego Sącza pan Jacek Lelek oraz przewodnicząca Koła Przyjaźni Polsko – Węgierskiej z Piwnicznej-Zdroju pani Lucyna Latała-Zięba. Węgierskich bibliotekarzy przyjął również dyrektor Powiatowej i Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej pani Maria Sosin. Tematami spotkania były: problemy czytelnictwa, działalność placówek bibliotecznych oraz dalsza współpraca między bibliotekami. W czasie wyprawy na południe Polski Węgrzy odwiedzili Zakopane i okolice, zwiedzili zamek w Niedzicy oraz podziwiali uroki spływu Dunajcem.

Podczas pierwszego dnia Starosądeckiego Jarmarku Rzemiosła miała miejsce miła uroczystość wręczenia panu Gézie Cséby – poecie, tłumaczowi utworów ponad dwustu polskich autorów na język węgierski, historykowi literatury – złotej odznaki „Za Zasługi dla Miasta i Gminy Stary Sącz”. Odznaczenie wręczyli: przewodnicząca Rady Miejskiej pani Ewa Zielińska oraz wiceburmistrz pan Kazimierz Giżycki.

(inf.G.Cs.)

Budapeszt: recital fortepianowy Izabeli Jutrzenki-Trzebiatowskiej

5 września w Budapeszcie, w sobotnie popołudnie w salonie PSK im. J.Bema na Węgrzech odbył się ciekawy recital fortepianowy muzyki Fryderyka Chopina w wykonaniu młodej polskiej pianistki Izabeli Jutrzenki-Trzebiatowskiej, absolwentki V L. O. im. A.Witkowskiego w Krakowie i Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. Władysława Żeleńskiego w klasie fortepianu mgr Celestyny Kozia. Pianistka ukończyła studia licencjackie na Akademii Muzycznej w Katowicach w klasie fortepianu prof. Hanny Kryjak, a następnie studia magisterskie na Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie fortepianu dr. hab. Mirosława Herbowskiego, równocześnie studiując Teorię Muzyki.

Od 2011 roku pełni funkcję Sekretarza Towarzystwa Muzycznego im. Haliny Czerny-Stefańskiej i Ludwika Stefańskiego. Budapeszteński recital pianistki odbywający się w ramach III MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU ZWIĄZKI POMIĘDZY KULTURĄ POŁUDNIA A PÓŁNOCY SCHUBERT - CHOPIN - GRIEG WZAJEMNE INSPIRACJE I REZONANS W MALARSTWIE I LITERATURZE - doszedł do skutku dzięki współpracy Stowarzyszenia Twórczego POLART, Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema na Węgrzech, "Takt - Polish-österreich. Kultur Verein" w Wiedniu państwa Marzeny i Krzysztofa Pierścionkowie - Hotel Rubinstein Kraków, a patronat medialny nad całością sprawowało Pismo Artystyczno-Literackie "Hybryda". Funkcję gospodarza wieczoru pełnił prezes PSK im. J.Bema Eugeniusz Korek.

(red.)

Zongorakonzert a Bem Klubban

Szeptember 5-én este hat órákor kezdődött Izabela Jutrzenka-Trzebiatowska művésznő zongorahangversenye a Bem Klubban, Budapesten. A Magyarországi Lengyelek Bem József Kulturális Egyesülete szervezte az eseményt, amely a III. DÉL ÉS ÉSZAK KAPCSOLATA, KÖZÖS INSPIRÁCIÓK ÉS REZGÉSEK A FESTÉSZETBEN ÉS IRODALOMBAN SCHUBERT – CHOPIN – GRIEG nemzetközi fesztivál keretében valósult meg.

A koncert előtt Eugeniusz Korek, a Bem József Egyesület elnöke köszöntötte a közönséget, röviden bemutatta a művésznő pályafutását, majd Izabela Jutrzenka-Trzebiatowska lépett a zongorához, gyönyörű mélyvörös ruhában.

A kiváló koncerten Chopin, Szymanowski és Maciejewski művei hangzottak el, a hallgatóság körében nagy tetszést aratva. A rendezvény szervezésében a Bem Egyesület, a bécsi Takt Lengyel-Osziptrák Kulturális Egyesület, valamint Marzena és Krzysztof Pierścionkowie működtek közre.

Ijjas Anna

Pyszne polskie smaki w IV dzielnicy

29 sierpnia 2015 r. SNP w Újpeście reprezentował polską kulturę, historię i pokazywał foldery informujące o pięknie Polski. Dużym zainteresowaniem cieszył się Kraków i okolice oraz Tatry z Zakopanem. Poczestowaliśmy naszych gości z Újpeštu polskimi wędlinami, słodyczami, barszczykiem i nalewką ogórkową. W konkursie wiedzy o Polsce zwyciężali młodzi, którzy zostali obdarowywani słownikami polsko-węgierskimi. Na zakończenie dnia zrobiliśmy wspólne zdjęcie z koleżankami reprezentującymi inne narodowości: ukraińska, słowacką, niemiecką i rusińską.

Asia Prisler

PRZEMYŚLI KIRÁNDULÁS

A Miskolci Lengyel Önkormányzat 2015. augusztus 20. és 22. között húsz fővel kirándulást szervezett Przemysltre és környékére. Az odaúton, délután a duklai kastélyban lévő Történelmi Múzeumot tekintettük meg. A kastélyt 1765-ben Jerzy August Wandalin Mniszech építtette, a XIX. században pedig a Męciński család tulajdonában volt. A II. világháborúban súlyosan megsérült, az 1960-as években állították helyre. Azóta múzeumként funkcionál. Kiállításai bemutatták a város történelmét, szerepét az első, majd II. világháborúban. Az udvaron II. világháborús nehézfegyverek voltak kiállítva, a kastély mögött pedig 10 hektáros park volt. A sok szlovákiai terelés után hosszabbra nyúlt utazásunk után jó volt itt megpihenni.

Péntek délelőtt két különböző típusú első világháborús erődöt néztünk meg. Ez név szerint az egyes, a Salis-Soglio, ami gyalogsági erődnek készült, a másik a 15-ös számú Borek pedig egy páncélkupolás tüzérségi erőd volt. A Monarchia az 1860-as évektől az orosz támadástól tartva mintegy 50 évig szórta a pénzt a przemysli út erődrendszerrel történő lezárására, de mint ezt a történelemből tudjuk, kevés eredménnyel, vagyis nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Volt helyette két, sok áldozattal járó ostrom, a védők kiéheztetése, az erődök felrobbantása és 80 ezerre tehető hadifogoly veszteség a Monarchia soknemzetiségű hadseregében. Elhagyva a lengyel-ukrán határon lévő erődöket az osztrák-magyar katonai temetőbe mentünk, ahol koszorúzással róttuk le tiszteletünket a 100 évvel ezelőtt elesett magyar katonák emlékművénél. Sok miskolci honvéd alussza itt örök álmát.

Délután a krasiczyni várkastélyba látogattunk. A hatalmas épületegyüttest a XVI.-XVII. században Stanisław Krasicki kezdte el építeni, majd fia Marcin fejezte be. A prospektusban a következő állt: Európa egyik legszebb reneszánsz korabeli várkastélya. Ez így igaz. A látogató, mikor megérkezik szemből, az ágyúkkal őrzött bejáratához, egy viszonylag kis épületnek látja azt. De amikor bemegy a hatalmas várudvarra, egyszerűen eláll az ember lélegzete a látványtól. A II. világháborút szerencsésen átvészelte, gyönyörűen rekonstruálták és szépek a berendezési tárgyak. A nemrég felújított kápolna pedig csodálatos! A sok látnivaló után jól esett a fagyaltkehely a várpresszóban. De még ezután jött a következő meglepetés, a mintegy 20 holdas ősfákkal, cserjékkel szegélyezett park, melyet a Sapiecha család alakítottatott ki. Fiú-gyermek születésekor tölgyet, lány esetén hársfát ültettek. Az utódok neveit és születési dátumát a fák mellett elhelyezett táblák jelzik. Van belőlük bőven, mert akkor nagy volt a gyermekáldás.

Szombat délelőtt a várossal ismerkedtünk. A XIX. században épült vasúti pályaudvar mérete mutatta a város egykori fontosságát. Szépen felújították, de csak néhány ember lézeng benne. A főtéren megfotuk Svejik pipáját, mely a legenda szerint szerencsét hoz, megtekintettük a katedrális, majd Kázmér király egykori várában időztünk. A 2012-ben befejezett felújításnak köszönhetően itt sok látnivaló volt, a bástyáról szép kilátás nyílt a városra.

Befejező programként a San folyó mellett 1939–1941. között kialakított Molotov-vonal egyik bunkerét, szám szerint a 8813. néztük meg. Lengyelország 1939-es német-szovjet megszállásakor a két nép között még nagy volt a barátság, de annál kevesebb a bizalom Sztálin részéről. Ezért kezdték meg ezeknek a bunkeroknak a kiépítését, melyekből akkor a városban 18 készült. A 8813-ikat egy hagyományörző civil szervezet újította fel, és tette látogathatóvá.

Fájó szívvel hagyta ott csoportunk ezt a szép fekvésű Galíciai várost. Úgy gondoljuk, hogy legalább egy hétre lenne szükség a sok látnivaló megtekintéséhez. Tehát ide vissza kell még térni!

Fekete Dénes

10. rocznica działalności

Polsko-Węgierskiego Towarzystwa Przyjaźni

W dniu 17 sierpnia br. w Sátoralyaújhely uroczyscie obchodzono 10. rocznicę działalności Magyar – Lengyel Baráti – Társaság (Polsko – Węgierskiego Towarzystwa Przyjaźni), które aktywnie uczestniczy w kontaktach miasta z partnerskimi Krosnem i Opolem Lubelskim. Z tej okazji Towarzystwo przygotowało bogaty program okolicznościowy. Wystąpił m.in. chór żeński INTERVOX, w którego składzie śpiewają też członkinie Towarzystwa oraz przybyły z Polski chór Corda Cantando z m. Karczmiska, zaprzyjaźniony z Towarzystwem.

Pokaz swoich tanecznych i wokalnych umiejętności dał również folklorystyczny Zespół Regionalny „Magurzenie” z Łodygowic, który był jednocześnie oficjalnym gościem i polskim reprezentantem na XXVII Międzynarodowym Festiwalu Tańca Ludowego. Pełne energii tańce i żywiołowa góralska muzyka porwały zgromadzoną publiczność. Oklaskom nie było końca. W imieniu Ambasady RP w Budapeszcie w uroczystościach uczestniczył Pan Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie.

AK

A lehetetlen ostromlója Kerényi Grácia emlékest a Petőfi Irodalmi Múzeumban

Igazán szép és meghitt eseménynek adott otthont szeptember 9-én a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum. Este 6-kor kezdődött ugyanis a Kerényi Grácia emlékest, amelyet a kiváló magyar-lengyel műfordító születésének 90-ik évfordulójára emlékezve rendeztek A lehetetlen ostromlója címmel.

A szép számmal megjelent érdeklődőket Csizstay Gizella író köszöntötte, röviden bemutatva Kerényi Grácia fordultatos életét, pályafutását, munkásságát. Megemlítette az Óbudán található Kerényi Grácia emléktáblát is, amely az Óbuda-Békásmegyeri Lengyel Önkormányzatnak köszönhetően áll a III. kerületi Fő tér 2. szám alatt, a műfordító egykori lakhelyén és köszönetet mondott Bús Balázsnak, Óbuda-Békásmegyer polgármesterének. Ezek után Konrad Sutarski mondott néhány szót. Eközben a háttérben a műfordító egy kivételesen megkapó fotóját vetítették ki az előadás alatt.

Majd Trojan Tünde következett, aki 27 különböző művet, műfordítást és részletet olvasott fel. A hallgatóság ízelítőt kaphatott Kerényi Grácia alkotásaiból (Álom az erdőn, Zuhánás, Ismered-e, Döntés, 44, Mentőakciók, Nyugtalanág). Az önéletrajzából is elhangzott néhány mű Wisława Szymborskától és Miron Białoszewskitől is, amelyeket Kerényi Grácia fordított.

A kiváló előadás-felolvasás alatt természetesen Chopin-művek hangzottak fel zenei aláfestésként. Az eseményt követően az érdeklődők tanulmányozhatták az előtérben kiállított emléktárgyakat, könyveket, dokumentumokat – többek között a varsói egyetemi oklevél eredeti példányát – Kerényi Grácia életéből.

Kerényi Grácia kitűnő műfordító, író és költő, a lengyel irodalom kutatója Budapesten született, 59 évet élt. Magyar-latin-görög szakon kezdte tanulmányait, Magyarország német megszállása azonban félbeszakította pályáját – a náci Németország börtönébe, majd koncentrációs táborokba került, amelyeket szerencsésen túlélt. Itt tanult meg fogolytársaitól lengyelül, a háború után Varsóban tanult, ahol diplomát szerzett, majd le is doktorált.

Munkássága igazán gyümölcsöző volt, számos magyar költő versét fordította, verseket, novellákat, esszéket, tanulmányokat publikált lengyelül és magyarul. Fordította Adam Mickiewicz Pan Tadeuszát, Zbigniew Herbert regényeit, Bruno Schulz munkáit, Tadeusz Rózewicz, Sławomir Mrożek és Wiktor Woroszyński drámáit.

Ijjas Anna

Kisvárdá - Polacy na Dniach św. Władysława

Już po raz trzeci w Kisvárdá, tym razem 4 i 5 września, odbywały się imprezy związane z postacią św. Władysława, króla Węgier i ze wspomnieniem historycznej bitwy z 1085 roku.

W tegorocznym bardzo urozmaiconym programowo święcie obok Węgrów m.in. przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, w tym delegacji 30 miejscowości z woj. Szabolcs-Szatmár-Bereg i ich polskich partnerów z Podkarpacia, polskich i węgierskich grup rekonstrukcji historycznej i zespołów folklorystycznych, uczestniczył kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzej Kalinowski oraz rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné, która w swoim wystąpieniu nawiązała do tradycji polsko-węgierskiej przyjaźni i postaci św. Władysława, który od 1996 roku jest oficjalnym patronem żyjących na Węgrzech Polaków. Nie bez przyczyny, gdyż wywodząc się z polskiej i węgierskiej ziemi reprezentował to, co dla obu naszych narodów najistotniejsze, wszak przez kulturę człowiek wyraża w pełni samego siebie i swoją historię - podkreśliła rzecznik w swoim wystąpieniu, a także szczególną uwagę zwróciła na to, że rok 2016 będzie w Polsce Rokiem Węgierskim i właśnie kontakty partnerskie pomiędzy obu naszymi krajami będą miały nadzwyczajne znaczenie oraz na fakt, iż w przyszłym roku, tym razem w Budapeszcie, obchodzić będziemy - już po raz dziesiąty - tak więc jubileuszowy Dzień Polsko-Węgierskiej Przyjaźni.

(b.)

REFERENDUM

W dniu 6 września br. w Referendum Ogólnokrajowym mogli uczestniczyć również obywatele polscy

mieszkający i przebywający za granicą. W lokalu Obwodowej Komisji Wyborczej numer 152, której obwód obejmował terytorium całych Węgier, udział w głosowaniu wzięło 45 osób z 74, które zarejestrowały się na liście uczestników referendum oraz 7, które okazały zaświadczenia uprawniające do oddania głosu wydane w innych okręgach. Wśród zarejestrowanych było 48 kobiet i 33 mężczyzn. Średnia wieku osób zarejestrowanych na liście do udziału w referendum to 34,5 roku. Najstarszy uczestnik miał 70 lat, najmłodszy 20. Spoza Budapesztu przyjechało 12 uczestników referendum. Odpowiedzi

na zadane pytania po zliczeniu głosów z otrzymanych kart do głosowania przedstawiają się następująco:

1. Czy jest Pani/Pan za wprowadzeniem jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do sejmu Rzeczypospolitej Polskiej?

TAK - 33

NIE - 19

2. Czy jest Pani/Pan za utrzymaniem dotychczasowego sposobu finansowania partii politycznych z budżetu państwa?

TAK - 17

NIE - 35

3. Czy jest Pani/Pan za wprowadzeniem zasady ogólnej rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykładni przepisów prawa podatkowego na korzyść podatnika?

TAK - 52

NIE - 0

(inf. Konsulat RP w Budapeszcie)

fot. AK

Wycieczka Polsko-Węgierskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Érd do Polski

Nasze Stowarzyszenie co roku organizuje wyjazd do Polski, a najczęściej wybieramy regiony położone bliżej naszego kraju. Celem każdej wyprawy jest głębsze poznanie historycznych kontaktów polsko-węgierskich, zabytków - a jest to możliwe w czasie takich wyjazdów, jeśli naprawdę z uwagą, otwartym sercem i umysłem udajemy się w drogę, poznając nowe miejsca i ich historię. Tegorocznym celem naszej wyprawy był Ojcowski Park Narodowy i szlak Orlich Gniazd. Spędziliśmy jeden dzień w Krakowie, a w drodze powrotnej nie omisszaliśmy odwiedzić dwóch ważnych miejsc sakralnych. Niebawem upała, towarzyszący nam przez całe 4 dni (6-9 sierpnia) dał się wszystkim we znaki!

Na Słowacji pierwszym punktem programu była krótka wizyta w Bibliotece Miejskiej w Šáhach, a następnym Vlkolínec koło Ružomberka, zabytkowa górská wieś wpisana na listę światowego dziedzictwa kultury. Już tu nie narzekaliśmy na zimno! Wylewając litry potu - „wdrapaliśmy się” do wsi, niedostępnej dla autobusów. Wioska - jej architektura: oryginalne drewniane domy, dzwonnica, jedyny murowany budynek kościoła, muzeum, czysta zimna źródłana woda i oczywiście piękny, malowniczy górski krajobraz zachwycały wszystkich ochotników, którzy zdecydowali się na górską wyprawę. Zakwaterowani byliśmy w hotelu w Modlnicy, wyżywienie i pokoje były wspaniałe, a na upały i tak nie mieliśmy wpływu.

Drugi dzień na Szlaku Orlich Gniazd rozpoczęliśmy zwiedzeniem dwóch zamków w Ogródzieńcu i Rabsztynie, a zamkiem w Ojcowie zakończyliśmy mozolny i trudny dzień. Wyśmienity przewodnik Krzysztof Lelek zapoznał nas z najważniejszymi ciekawostkami przyrodniczo-geograficzno-geologicznymi najmniejszego parku narodowego w Polsce, Ojcowskiego Parku Narodowego.

Przekazał nam ważne informacje historyczne o wszystkich trzech zamkach. Zamek w Ogródzieńcu bardzo widowiskowy, imponujących rozmiarów, chętnie odwiedzany przez turystów. U podnóża zamku znajduje się wystawa makiet zamków polskich: między innymi Wawelu, Częstochowy i zamków na szlaku Orlich Gniazd. Zamek, a raczej ruiny zamku w Rabsztynie, lokalni miłośnicy zabytków próbują rekonstruować (trochę fachowo, trochę amatorsko), zachować przynajmniej to, co zostało. Trud wejścia na zamek, w palącym słońcu południa, wynagrodzony został wspaniałymi widokami na okolicę.

Następnym celem wyprawy był zamek w Ojcowie, a pokonanie 160 kamiennych schodów, prowadzących przez zalesiony wilgotny park było już odpoczynkiem.

Zwiedziliśmy największą pustynię Europy - Pustynię Błędowską. Przejechaliśmy autobusem park narodowy wzdłuż Doliny Prądnika do Pieskowej Skały, ale sam pałac mogliśmy obejrzeć tylko z zewnątrz, ponieważ jest zamknięty z powodu remontu. Znajdująca się obok zamku skała o nazwie Maczuga Herkulesa jest ciekawym miejscem do odwiedzenia. Z autobusu zobaczyliśmy Kościółek na wodzie, wiele działających młynów wodnych, zabudowę ojcowskiego parku. Na zakończenie dnia mieliśmy jeszcze siły na przyjacielskie spotkanie przy kufelku piwa, lampce wina i rozmowę - a wszystko dla wzmocnienia przyjacielskich więzi między uczestnikami wyprawy!

Następnego dnia w Krakowie tęskniliśmy za cieniem drzew ojcowskiego parku. Już wczesnym przedpołudniem temperatura dochodziła do 40 stopni. Do tego miasto zgotowało nam niespodziankę - końcowy etap kolarskiego Tour de Pologne! Program rozpoczęliśmy zwiedza-

niem Wawelu i katedry: w tłumie zwiedzających cała grupa razem pochyliła czoła przy grobie Św. Jadwigi, odśpiewując razem hymn węgierski. Usilne starania pozostania razem nie udały się i grupa rozpadła się na dwie części: na szczęście obie grupy miały do pomocy swojego mówiącego po polsku przewodnika: jedna w osobie Istvána Sebestyén, druga grupa prowadzona przez Ewę Sebestyén dotarła do sarkofagu Stefana Batorego. Oczywiście i tu odśpiewaliśmy Hymn Seklerski!

Po Wawelu ruszyliśmy na Rynek. W mieście już trwały zawody kolarskie, kilkakrotnie kordony podzieliły grupę, ale w całości dotarliśmy do tablicy Bálinta Balassiego, gdzie wysocy panowie złożyli wieniec przy tablicy. Tu w tłumie i kordonem podzielonej ulicy nie było możliwości oddać hołdu pocie wierszem, czy śpiewem. Za to mieliśmy szczęście wchodzić na dziedziniec Collegium Maius. Z wieży Collegium rozlegał się właśnie hymn akademicki i ukazały się na wieży zegarowej figury - postaci związane z uniwersytetem, między innymi królowa Jadwiga i król Władysław Jagiełło. Po Collegium Maius mieliśmy czas wolny. Mogliśmy zwiedzać Kościół Mariacki, Sukiennice, Rynek, usiąść i odpocząć przy kufelku zimnego piwa, dobrej kawie, oglądając zawody kolarskie.

Wracając do autobusu z niepokojem obserwowaliśmy ostatnie 20-60 minut zawodów kolarskich, gdyż dopiero po zakończeniu zawodów mogliśmy wyruszyć dalej. Przedłużające się zawody dały możliwość zrobienia drobnych zakupów. Po zakończeniu zawodów, trochę później niż planowaliśmy, wróciliśmy do „domu”, gdzie czekała na nas ponownie pyszna kolacja. A po kolacji nastąpiła kontynuacja poprzedniego wieczoru, w ciszy, bez „towarzystwa” pędzących tirów.

Czwarty dzień podróży był już prawdziwym odpoczynkiem: większość drogi do domu spędziliśmy w klimatyzowanym autobusie. Pierwszym przystankiem była Kalwaria Zebrzydowska, gdzie w bazylice trwała msza święta i tłumy oblegały nie tylko świątynię, ale i plac przed kościołem. Tu tylko mieliśmy okazję podziwiać wielkość i pompatyczność budowli, zapoznać się z możliwością obejrzenia kalwarii i dalej udaliśmy się do Wadowic, rodzinnego miasta świętego papieża Jana Pawła II. W Wadowicach w wypełnionej po brzegi bazylice można było wziąć udział w mszy świętej. Z powodu tłumu oczekującego na wejście do muzeum - domu Papieża, nikomu z naszej nie grupy udało się go zwiedzić. Dzięki prospektowi informacyjnemu w języku węgierskim każdy miał możliwość zapoznania się z rynkiem i skosztowania prawdziwej papieskiej - wadowickiej kremówki.

Wracając do domu, a zdając się na GPS, który poprowadził nas przez malowniczą górzystą okolicę, dotarliśmy do skansenu w Zubrzycy Górnej. Powoli pożegnaliśmy Polskę i dalsze przerwy w podróży miały już tylko charakter techniczny.

Słuchając piosenek wróciliśmy przez Słowację na Węgry. Kiedy roztawaliśmy się, wszyscy mówili, że mimo strasznych upałów świetnie się czuli na kolejnej wycieczce. Niezapomniane są nie tylko zabytki, ale doświadczenie wspólnoty, trudy wdrapywania się na wzgórze zamkowe, górę. Jeśli ktoś ocenił swe możliwości, siłę, warunki zdrowotne i nie we wszystkich punktach programu wziął udział - to rzecz naturalna. Nikt nie narzekał, bo i tak na próżno: dużo wcześniej zorganizowanego programu nie można zmienić, albo raczej nie wypada zmienić!

Myszę, że tegoroczna wyprawa długo pozostanie w pamięci jej uczestników: zamki, świątynie, zabytki, park narodowe, wyścig kolarski, legendy opowiadane przez Krzysztofa, jego humor, rozmowy, śmiech, - i upały! Zachowując w pamięci te wspólnie spędzone dni, przyczyniamy się do umocnienia przyjaźni polsko - węgierskiej.

Klára Megyes Bazsóne

Egyesületünk minden évben fölkeresi Lengyelország valamelyik, legtöbbször hozzánk közel eső vidékét. Célunk, hogy mélyebben megismerjük a lengyel-magyar kapcsolatokat, ennek tárgyi emlékeit – és ezt az ilyen utak során kiválóan megtehetjük, ha nagyon figyelve, nyitott szívvel és figyelő ésszel megyünk. Természetesen minden táji és történelmi szépséget igyekszünk megismerni az utak során.

Idén a Krakkó melletti Ojcówi Nemzeti Parkot és környékét látogattuk meg, érintve a Sasfészek útvonalat, amely az ország déli határán levő várakat fűzi fel egy sorba. Krakkóban is eltöltöttünk egy napot, hazafelé pedig két egyházi „nevezetességet” kerestünk föl.

Ami megnehezítette az életünket ebben a 4 napban (aug. 6-9.), az a rendkívüli hőség volt!

Szlovákiában az első programunk az Ipoly-sági Városi Könyvtár meglátogatása volt. Ezt követően a Rózsahegyhez tartozó Vlkolincec műemlékfalut kerestük föl. No, itt sem volt hideg, amíg fölkaplattunk gyalog az autóbusz által megközelíthetetlen faluba. Viszont a látvány feledtette a nehézségeket: eredetiben megőrzött faházak, harangtorony, az egyetlen kőépület a templom, a múzeum, a nagyon finom forrásvíz – és persze a gyönyörű látvány a környező hegyekre – lenyűgözte azokat, akik feljöttek a busztól.

Szállásunk a Krakkó melletti Modlnicában volt egy hotelben, az ellátás és a szobák kiválóak, a melegebb persze nem tehetünk.

Második napon a Sasfészek útvonal két várával, az ogrodzienieci és a rabsztyni várral kezdtük, majd az ojcówi várral zártuk a napot. Kiváló idegenvezetőnk, Krzysztof Lelek sok természetföldrajzi és biológiai jellegzetességet megmutatott az Ojcówi Nemzeti Parkban, ami egyébként a legkisebb Nemzeti Park Lengyelországban. De nem maradtunk történelmi ismeretek nélkül sem: mindhárom várról elmondta nekünk a lényeges tudnivalókat. Az ogrodzienieci vár nagyon látványos, rendkívül impozáns és a turistákra figyelő idegenforgalmi látványosság. Mellette található egy makettkiállítás, miniatűr várak, a Wawel, Czeretochowa és a Sasfészek-útvonal várai. A rabsztyni vár inkább csak egy rom, bár a lelkes helyiek igyekeznek rekonstruálni (hol szakmaian, hol kevésbé). Viszont a tűző déli napon a hegyoldalon megmászni nem volt egyszerű, de itt is a kilátás kárpótolt bennünket a szenvedésért! A következő célpont, az ojcówi vár ezekhez képest felülül volt! A park közepén egy fás-ligetes helyen lévő várom – igaz, 160 lépcsőt kellett megtenni érte. Az út során Krzysztof javaslatára megtekintettük Európa legnagyobb sivatagát. <http://www.region4trip.eu/hu/region/biala-przemsza/tourism/bledowi-sivatag-europa-legnagyobb-sivatagja,58.html>

Végigmentünk a busszal a nemzeti parkban:

egyik végén található a Pieskowa Szcza nevű kastély, amit azonban csak kívülről tekinthetünk meg, mert április óta felújítás miatt zárva van. A mellette levő Herkules buzogánya nevű szikla viszont érdekes látnivalót jelentett. A kellemes autózás közben megnéztük a Vizi kápolnát, a park malmait, épületeit. Így jutottunk el az ojcówi várhoz, amiről már szó esett.

A napi program végén még volt erőnk egy kis barátkozásra, ismerkedésre, kvaterkázásra, borozgatásra – természetesen kizárólag csapátpítés szempontjából!

Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2015. évi lengyelországi kirándulásáról...

Másnap Krakkóban visszasírtuk a nemzeti park fát, hűvösét, a 40 C fokot közelítette a hőmérséklet! Rádásul a város „extra” szolgáltatással várt bennünket: beleszóppentünk a Tour de Pologne-ba! A programot a Wawellel kezdtük: a tömegben a csoportunk még együtt megtalálta Szent Hedvig sírját, előtte a magyar himnusszal tisztelegünk. Próbálkozásaink ellenére a csoportunk kettészakadt: szerencsére mindkét társaság lengyelül tudó „vezetőt” kapott: az egyik társaság Sebestyén István

szerencsénk volt: éppen érkezésünk pillanatában jöttek ki a toronyból a krakkói nevezetes személyek (természetesen báb formában). Szabad program következett, mindenki kedvére járhatta Krakkó belvárosát, ehetett-ihatott, nézhette a bicikliversenyt! Szinte mindenki meglátogatta a Mária-templomot, a Posztócsarnokot – és a kávézókat, sörözőket.

Visszatérve az autóbushoz, aggódva és érdeklődve figyeltük a verseny utolsó 20-60 percét! Mert a vége előtt nem tudunk kijönni a „protekción” parkolóból! A közelben levő üzletben viszont el tudtuk intézni a picit későbbre tervezett vásárlást. Így aztán késedelem nélkül értünk „haza”, ahol ismét finom vacsora várt bennünket. Este folytattuk az előző este megkezdett ismerkedést, most már kevesebb kamion „kíséretében”.

A negyedik nap szinte pihenőnap volt: zömmel a légkondicionált buszban töltöttük. Indulás után megtekintettük Kalwaria Zebrzydowskat, éppen zajlott a nagy tömegeket vonzó mise. Fölmértük a barokk templom nagyságát, méltóságát, a kálvária bejárhatóságát, de aztán mentünk tovább Wadowicébe, hogy a lengyel pápa szülővárosában mehessenek a vallásosok szentmisére. Így is lett, de sajnos a múzeumot senki nem tudta megtekinteni a tömeg miatt. A magyar nyelvű ismertető viszont segített a főteret és környékét megismerni, a pápai krémes lelőhelyét megtalálni.

Hazafelé a GPS egy nagyon szép hegyes-dombos vidékre vezetett bennünket, ahol egyébként már jártunk, de másik irányból. Gyakorlatilag Felsőbölönke skanzenénél kötöttünk ki, utána viszont már csak a technikai megállások következtek.

Bordalokat hallgatva, énekelve érkezünk Felvidéken át Magyarországra. Ahogy elváltunk apró részletekben, mindenki úgy szólt, hogy a rettentő meleg ellenére jól érezte magát. Nemcsak a látnivalók voltak felejthetetlenek, hanem a közösség élménye, az erőt próbáló hegy-, vármászás: vajon meg tudom-e csinálni? Van-e elég erőm és lelkierőm megtenni? Ezekre kérdésekre kaptuk meg a választ. Ha valaki fölmérte az erejét, egészségi állapotát, és nem vállalkozott valamire, természetesen az sem baj, természetes dolog. De senki nem nyafogott, bár hiába is tette volna: egy ilyen előre megszervezett programon már nem nagyon lehet (és nem is illik!) változtatni!

Azt gondolom, ez az út is emlékezetes lesz a számunkra: várak, templomok, nemzeti park, kerékpárverseny – és a hőség! Remélem, mindenki megmaradt a szép emlékek, a nevezetességek, a megismert legendák, Krzysztof humora, a bicikliverseny egyedülállósága, a jó beszélgetések, nagy nevezetek. Azt tesszük el az emlékeinkben, amelyek a legfontosabbak: talán a lengyel-magyar barátságához ezzel is hozzájárultunk.

Bazsóné Megyes Klára, elnök, szervező

vezetésével „működött”, a másik pedig Ewa irányításával kereste föl Báthory István sírját. Természetesen elénkeltük a szarkofágnál a Székely himnuszt! Elindultunk a Rynek-re. Persze akkor már zajlott a kerékpárverseny, időnként a kordonok kettészakítottak bennünket, de együtt érkezünk a Balassi-emléktáblához, ahol két magas fiú elhelyezte a koszorúkat, de verssel, dallal értelmetlen lett volna emlékezni a tömegben, a kordonnal lezárt utcában. A Collegium Maiusnál viszont

SPOTKANIE MŁODZIEŻY W MEĐUGORJE

Pod koniec lipca wziąłem udział w zorganizowanej przez księdza Gergő Bese pielgrzymce do Međugorje z okazji 26. spotkania młodzieży o nazwie Mladifest. Corocznie spotyka się tam młodzież z całego świata, od Chile i USA, aż po Chiny i Japonię. Z Węgier przyjechało kilkaset osób. Nasz autobus wyruszył z Budapesztu 30 lipca o 8 rano, mając już na pokładzie uczestników z Kecskeméti. Spotkanie zainaugurowała msza święta następnego dnia wieczorem. Przez kilka kolejnych dni braliśmy udział w różnorodnych programach, spotkania, takich jak msze święte, wspólne śpiewy i modlitwy, świadectwa wiary. Mimo że dookoła brzmiały różne języki wszyscy, uczestnicy byli napełnieni jednym duchem, to było wspaniałe, niezapomniane uczucie. Oprócz aktywnego udziału we wspólnych wydarzeniach festiwalu organizowaliśmy odrębne programy, np. wejście na Krizewac i Górę Objawień, a w drodze powrotnej, 6 sierpnia pojechaliśmy do słynnego Mostaru, odległego od Međugorje o 40 kilometrów. Pobyt w świętych miejscach w Međugorje i atmosfera spotkania na długo pozostaną w mojej pamięci. Mam też nadzieję, że otrzymane tam dary duchowe będą owocować w moim życiu. Mój udział w Spotkaniu Młodzieży był dofinansowany ze środków Ogólnokrajowego Samorządu na Węgrzech, za co bardzo dziękuję.

Márk Keresztessy

IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ MEĐUGORJE-BAN

Július végén részt vettem a Bese Gergő atya által vezetett međugorje-i zárandoklaton, amelyet a Mladifest nevű 26. Ifjúsági Találkozó alkalmából szerveztek. Minden évben ilyenkor találkozunk itt az egész világból érkező fiatalok, Chilétől és az Egyesült Államoktól egészen Kínáig és Japánig. Magyarországról párszázan jöttünk.

Autóbuszunk július 30-án reggel indult el Budapestről. Másnap kiruccantunk a horvát tengerhez egy kis fürdésre. Este az ifjúsági fesztivál nyitómiséjén imádkoztunk. A következő napokban programokon vettünk részt, szentmiséken, közös énekléseken, könyörgéseken és tanúságtételeken. Annak ellenére, hogy több száz különböző nyelven beszélünk, ugyanaz a lélek töltött el bennünket. Ez csodálatos és felejthetetlen érzés volt. A fesztivál közös eseményein való aktív részvétel mellett külön programokat is szerveztünk. Fölzarándokoltunk a Krizevacra és a Jelenések Hegyére, augusztus 6-án, útban hazafelé pedig megnéztük a híres Mostar városát, amely 40 km-re fekszik Međugorje-től.

A međugorje-i szent helyeken való tartózkodás és a találkozó hangulata sokáig megmarad az emlékeimben. Bízom abban, hogy az ott kapott lelki ajándékok jó gyümölcsöt teremnek majd bennem. Részvételemet az Ifjúsági Találkozón részben az Országos Lengyel Önkormányzat finanszírozta, hálásan köszönöm.

Keresztessy Márk

Budapeszt: Mój świat (bajek) - wystawa obrazów Zoltána Danki

10 września w Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii odbyło się otwarcie wystawy obrazów Zoltána Danki, który tak oto wypowiada się o swoich ilustracjach: „Najbardziej lubię ilustrować bajki, ewentualnie wiersze. Staram się również zapowiadać imprezy okolicznościowe: Dzień Matki, komunია pierwsza, Dzień Dziecka... itp. Bardzo lubię obserwować świat tworzony przez Pana Boga, czasami go odwzorzyć; motyle, ptaki, drzewa. Ostatnio próbuję przenieść na obrazy uczucia: ból, depresja... śmieć lub radość”. Wystawę otworzył József Virágh. Bardzo miłym akcentem był występ uczennicy Polskiej Szkoły w Budapeszcie, Agaty Virágh, która odczytała w języku polskim i węgierskim bajkę napisaną przez Zoltána Dankę pt. "Zaczarowane jezioro", a sam artysta oprowadził zgromadzonych gości po wystawie i opowiedział historię powstawania swoich obrazów. Była też loteria, w której wylosowano obraz, który trafił do jednego z gości.

Na wystawie obecna była przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego, Ewa Rónay, przewodnicząca Stołecznego Samorządu Polskiego dr Dorota Várnai, referent d/s narodowościowych samorządu X dzielnicy Budapesztu Henrietta Jógáné Szabados oraz znajomi i przyjaciele. Wystawa będzie czynna do 15 października br.

APOLKA, fot. A. Buskó

Budapest: Az én (mese) világom - Danka Zoltán kiállítása

Szeptember 10-én, Budapesten a Magyarországi Lengyeliség Múzeumában és Levéltárában sor került Danka Zoltán kiállításának megnyitójára. A művész így beszél a képeiről: „Leginkább meséket szeretek illusztrálni vagy esetleg verseket, de eseményeket is próbálok: anyák napja, nőnap, elsőáldozás, gyermeknap, stb. Nagyon szeretem az Isten által teremtett világot megfigyelni és ábrázolni, a lepkéket, madarakat, fákat. Mostanában érzéseket is megpróbálok közvetíteni, ábrázolni: fájdalom, depresszió, halál vagy öröm”.

A kiállítást Virágh József nyitotta meg. Virágh Agata, a Lengyel Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola harmadik osztályos tanulója felolvasta magyarul és lengyelül is Danka Zoltán A Csoda Tó c. meséjét. A művész pedig végigkísérte a vendégeket a tárlaton. Volt tombola is – a művész egyik képét hazavihette az a szerencsés vendég, akinek a jegyét kisorsolták.

A megnyitón jelen volt az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Rónayné Sláwa Ewa, a Fővárosi Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Várnai Dorota, Kőbánya Önkormányzatának nemzetiségi referense, Jógáné Szabados Henrietta, barátok

és ismerősök. A kiállítás 2015. október 15-ig tekinthető meg.

APOLKA, fot. A. Buskó

„Dla zdrowia i dla serca” –

rozmowa z przedstawicielami Klubu Olimpikon, działającego przy Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym im. J. Bema – **OLGĄ BLOCH, EUGENIUSZEM KORKIEM, JANUSZEM MARKIEM KOWALCZYKIEM I KAZIMIERZEM FOLTYNEM**, którzy wzięli udział w XVII Światowych Letnich Igrzyskach Polonijnych

Od 2 do 9 sierpnia br. w aglomeracji katowickiej - Rybniku, Chorzowie, Wodzisławiu Śląskim i Sosnowcu odbywały się XVII Światowe Letnie Igrzyska Polonijne - Śląsk 2015, zorganizowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Światowe Igrzyska Polonijne mają długą tradycję, sięga ona aż do roku 1934. Igrzyska odbywają się latem (w latach nieparzystych, a więc i w tym roku) i zimą (w latach parzystych). Zawodnicy, którzy licznie przybyli z 28 krajów od Australii po Stany Zjednoczone, od Białorusi aż po Hiszpanię, mogli zmierzyć się w dwudziestu dyscyplinach sportowych. Węgry reprezentowała czternastoosobowa grupa z Klubu Olimpikon, działającego od 2005 roku przy PSK im. J. Bema, która zdobyła łącznie 11 medali, w tym 3 złote.

Czy mogliby Państwo przybliżyć działalność Klubu Olimpikon?

Eugeniusz Korek (prezes PSK im. J. Bema): Klub Olimpikon działa przy naszym stowarzyszeniu już od roku 2005. Jego celem jest rozpowszechnianie sportu wśród młodzieży polonijnej, integracja węgierskiego środowiska polonijnego, a także budowanie mostów między generacjami, ponieważ sport mogą uprawiać rodzice i dzieci, dziadkowie i wnuki, jednocześnie pogłębiając wzajemne relacje. Mamy dość ograniczone możliwości finansowe, niemniej jednak sport jest dla członków naszego klubu sposobem na życie, potrafi łączyć Polaków spoza granic Polski, czego najlepszym przykładem były właśnie XVII Światowe Letnie Igrzyska Polonijne, w których wzięliśmy udział, odnosząc spore sukcesy.

O jakie dokładnie sukcesy chodzi?

Olga Bloch: Ja przywożłam złoty medal w nordic walking. Trzeba podkreślić, że w tym roku konkurencja była nadzwyczaj duża, i to we wszystkich grupach wiekowych i w niemal wszystkich dyscyplinach. Na Światowych Letnich Igrzyskach Polonijnych byłam wraz mężem Wiktorem Blochem, który zdobył dwa medale: srebrny i brązowy w kategorii pływanie na 50 m i na 100 m. Wzięliśmy także udział w konkurencjach rodzinnych, była to wspaniała przygoda i wspaniała zabawa, w której liczyła się kreatywność, ogólna sprawność fizyczna i oczywiście zgranie poszczególnych członków drużyny. Oprócz medali przywieźliśmy wspaniałe wspomnienia, odnowiliśmy kontakty z dawno niewidzianymi znajomymi i przyjaciółmi z innych krajów. To moje czwarte igrzyska polonijne, w których wzięłam udział, miałam więc już możliwość nawiązać nowe kontakty i przyjaźnie, które warto pielęgnować. Do udziału w igrzyskach polonijnych zachęca nas zawsze

nasz polonijny kolega Kazimierz Foltyn, który sam, jeżdżąc już wielokrotnie, od 1997 roku na tę cykliczną imprezę, zdobył już łącznie 16 medali. Jesteśmy mu wdzięczni za zaangażowanie i wsparcie inicjatyw sportowych.

Janusz Marek Kowalczyk: Dla mnie to pierwsze igrzyska polonijne, można więc powiedzieć, że jestem debutantem. Ale sport to dla mnie sposób na życie, można powiedzieć jest moją życiową pasją, a na rowerze od ponad dwóch lat jeżdżę bardzo intensywnie, zgłosiłem się więc do konkurencji „Kolarstwo MTB” oraz, ponieważ mam dobrą kondycję, wzięłam udział w biegu na 5000 metrów. Szczególnie bieg nie był łatwą konkurencją, ponieważ biegliśmy w upale ponad 30 stopni. Zdołałem łącznie trzy medale: złoty za jazdę na rowerze i za bieg oraz brązowy w ringo.

Kazimierz Foltyn: Nie jestem debutantem, jak już zostało wspomniane, sport jest moją pasją i od 1997 roku regularnie jeżdżę na światowe polonijne igrzyska sportowe. Byłem również organizatorem

tych dziesięciu wyjazdów. Odpowiednio wcześniej dzwonię do znanych mi sportowców informując, że zbliżają się kolejne igrzyska i zachęcając do udziału w nich. To dziesiątki telefonów i maili. Kompletuję listę. Jedni rezygnują, inni dopisują się. Koordynuję wszystkie sprawy związane z udziałem naszej reprezentacji w Igrzyskach. Moje nazwisko zawsze też było na liście zawodników. Ostatnio startowałem w strzelectwie i pływaniu, gdzie na 50 m zdobyłem medal brązowy, a na 200 m - srebrny. Oczywiście to wszystko w kategorii wiekowej 60+. W Igrzyskach wzięła udział również polonia z Cegléd. Drużyna koszykarek kierowana przez Krzysztofa Filipowicza i jego żonę Beatę Filipowicz w składzie: Dora, Vanda i Katalin Filipowicz oraz Cintia Kobolak, Gina Szepesi i Orsolya Vasas. Wszyscy oni startowali indywidualnie również w innych dyscyplinach np. Orsolya w biegu na 1500 m zdobyła srebrny medal, a na 200 m zajęliśmy 4. miejsce. Polonię z Szegedu na Igrzyskach reprezentował Wiktor Pilny (60+), który próbował sił w tenisie ziemnym, a brązowy medal zdobył w nordic walking.

Eugeniusz Korek: Ja też, podobnie jak Janusz, na polonijnych igrzyskach sportowych jestem debutantem, ale przywożę swój pierwszy medal – srebrny medal w konkurencji ringo. Liczy się samo uczestnictwo, a nie medale, jak mawiał Pierre de Coubertin, ojciec nowożytnego ruchu olimpijskiego. Mieliśmy dzięki organizatorom – „Wspólnocie Polskiej” i Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Śląskiego – możliwość porozmawiać z przedstawicielami Polonii z całego świata, no i oczywiście – wspólnie uprawiać sport, co daje wiele satysfakcji i radości. Wspaniale było patrzeć na tych młodych ludzi, którzy z zapałem poświęcają swoje wakacyjne dni, żeby razem przeżywać radość ze zwycięstwa. Szkoda, że było tak mało przedstawicieli młodego pokolenia z Węgier, ale mamy nadzieję, że za dwa lata nadrobimy te zaległości. Choć muszę powiedzieć, że i nasi reprezentanci z Klubu Olimpikon wykazali się żelaznym zdrowiem, świetną kondycją i samozaparciem – Janusz jechał na rowerze jak torpeda, a jego rywale wpadali do jeziora, reprezentant niemieckiej Polonii nawet dwukrotnie wylądował w jeziorze, tak starał się osiągnąć dobry wynik i wyprzedzić Janusza.

Gratulujemy wspaniałych sukcesów i prosimy o receptę na to, jak znaleźć drogę do sportu.

Olga Bloch: Mnie już od wczesnego dzieciństwa pociągał sport. Dla mnie to przede wszystkim radość i przyjemność. Zawsze powtarzam, że to dla zdrowia i dla serca – mam możliwość wspaniale spędzać czas z bliskimi, ze znajomymi, a więc nie chodzi tylko o zdrowie, ale i symbolicznie o serce. Światowe Igrzyska Polonijne to nie tylko sport i rywalizacja, to także długie rozmowy w wiosce olimpijskiej, festyny muzyczne, koncerty, możliwość nawiązania kontaktów z Polonią całego świata. Oczywiście sport jest najważniejszy, ale to właśnie on otwiera drogę do serc innych ludzi.

Janusz Marek Kowalczyk: Dla mnie sport jest receptą na zachowanie zdrowia i młodości. Po co wydawać niepotrzebnie pieniądze na lekarzy i na leki, jeśli można na sport? Niedawno przedłużałem ważność prawa jazdy i musiałem iść z konieczności na badania kontrolne do lekarza i od progu powiedziałem pani doktor: „Mnie nic nie dolega, to prawo jazdy zachorowało”. Ale mówiąc serio: bardzo dużo jeżdżę na rowerze, bez względu na pogodę, nawet na naszą rozmowę wybrałem się rowerem.

Eugeniusz Korek: W PSK im. J. Bema bardzo nam zależy na zachęca-

niu młodzieży do uprawiania sportu. Chcemy aktywizować młodzież polonijną, a także średnie pokolenie. Udało nam się nawet zdobyć pewne środki finansowe i chcielibyśmy je spożytkować np. na wynajęcie hal sportowych czy torów pływackich, aby w ten sposób zachęcić do uprawiania sportu. Chcemy także, właśnie poprzez udział w różnych imprezach sportowych, promować zdrowy tryb życia i pokazywać, że Polonia może integrować się na różnych poziomach.

Kazimierz Foltyn: Mamy wiele pomysłów, potrzebujemy tylko znaleźć odpowiednie środki finansowe i wsparcie. Chcielibyśmy zachęcić wszystkich przedstawicieli Polonii do aktywnego uprawiania sportu, szczególnie istotne jest to dla dzieci i młodzieży, ale także dla osób w średnim wieku, ponieważ pozwala długo zachować młodość. Pamiętajmy, że kolejne Światowe Letnie Igrzyska Polonijne są już za dwa lata i najwyższa pora

zacząć się na nie przygotowywać.

Dziękujemy za rozmowę, jeszcze raz gratulujemy wspaniałych sukcesów i życzymy medali na kolejnych letnich i zimowych imprezach sportowych.

red. fot. O. Bloch, AJN

Hymn igrzysk polonijnych

**Ref. Polonia, polonia, sportowa kolonia,
wygrywa najlepszy, ale wszyscy górą są,
Polonia, polonia, sportowa kolonia,
prawdziwy i pierwszy to nasz ojczysty dom.**

I. Z czterech świata stron,
w których dziś ich dom.
Z wielkich, z małych miast
ptaki lecą do swych dawnych gniazd.

II. Tam, gdzie płonie znicz
Tam, gdzie stadion łśni
Tam, gdzie igrzysk znak
łączy w jedno biel i czerwień flag.

III. Niech tak będzie, niech tak trwa,
sportu nadszedł czas.
Żeby zawsze przyniósł nam,
Radość! Radość!

**Ref. Polonia, polonia, sportowa kolonia,
wygrywa najlepszy ale wszyscy górą są.
Polonia, polonia, sportowa kolonia,
prawdziwy i pierwszy to nasz ojczysty dom.**

**Ref. Polonia, polonia, sportowa kolonia,
wygrywa najlepszy ale wszyscy górą są.
Polonia, polonia, sportowa kolonia,
prawdziwy i pierwszy to nasz ojczysty dom.**

IV. Z czterech świata stron,
w którym dziś ich dom.
Z wielkich z małych miast,
ptaki lecą do swych dawnych gniazd.

(Tekst: Andrzej Mogielnicki, muzyka: Romuald Lipko, hymn zaśpiewał Felicjan Andrzejczak, słowa zapisał K. Foltyn w 1997 podczas Igrzysk Polonijnych w Lublinie)

Az egészségért és a szívért beszélgetés az Olimpikon Klub képviselőivel

Augusztus 2–9. között a katowicei agglomerációban bonyolították le a Nyári Polóniai Világjátékokat, amelyeket 2015-ben immár XVII. alkalommal Sziléziában rendezett a Lengyel Község Egyesület (Wspólnota Polska) a sziléziai vajdasági kormányhivatallal együttműködésben. A Nyári Polóniai Világjátékok hosszú múltra tekintenek vissza, 1934-ben szervezték meg első alkalommal. Minden páratlan év nyarán zajlanak (így történt ez idén is). A páros években a Téli Polóniai Világjátékokat rendezik meg. A versenyzők jelen alkalommal a világ 28 országából érkeztek, és 20 sportágban mérhették össze a tudásukat. Magyarországot 2005 óta a Bem J. LKE mellett működő Olimpikon Klub 14 fős küldöttsége képviselte, amely összesen 11 érmet – köztük 3 aranyérmet – szerzett, pedig szinte minden versenyszámban és minden korosztályban nagyon erős volt a mezőny. A PW interjút készített a küldöttség 4 tagjával, akik maguk is mind dobogós helyezést értek el. Olga Bloch – aki a férjével együtt összesen 4 érmet szerzett – a Világjátékokon való részvétel versenypályákon kívül zajló közösségi részét és az ahhoz kapcsolódó élményeket is hangsúlyozta. Janusz Marek Kowalczyk számára a sport életmódot, életúton átívelő hobbit jelent, és az első világszerte, amin részt vett, egyből sikerült 3 érmet szereznie. Kazimierz Foltyn 1997 óta vesz részt a világszerte, idén 2 (összesítésében 16) érmet szerzett, ráadásul a magyarországi csapat szervezésének a terhet is javarészt ő hordozza a vállán – emlékeztetett rá, hogy itt az idő megkezdni a felkészülést a soron következő Világjátékokra, és erre a magyarországi polónia soraiból minél többeket buzdított is. Eugeniusz Korek a Bem J. LKE elnöke először nevezett a világszerte, és egyből dobogós helyezést sikerült elérnie. Ő az olimpiai gondolat és a részvétel fontosságát, illetve a közös versenyzés élményét emelte ki. Az idei játékokról hiányolta a magyarországi polónia fiatal nemzedékét, ugyanakkor arról is beszélt, hogy az Olimpikon Klub és az Egyesület révén szeretnék ezen a helyzeten változtatni.

CO BYŁO, CO BĘDZIE

CO BYŁO?

- * W dniu 1 sierpnia tradycyjnie na cmentarzu alianckim w Solymár Polskie Stowarzyszenie Kultu-ralne im. J.Bema na Węgrzech zorganizowało uroczystość wspo-mnieniową poświęconą polskim lotnikom służącym w siłach RAF-u, którzy w czasie Powsta-nia Warszawskiego niosąc pomoc walczącej Warstawie zginęli nad Węgrami.
- * W dniu 16 sierpnia wierni z polskiej parafii w Budapeszcie udali się do sanktuarium w Mátra-verbély-Szentkút, gdzie ks. kardynał Kazimierz Nycz, metropolita warszawski wprowadził uroczyste relikwie bł. księdza Jerzego Popie-luszki.
- * W dniu 17 sierpnia kardynał Kazimierz Nycz spotkał się w Budapeszcie z przedstawicielami tutejszej Polonii.
- * W dniu 20 sierpnia wierni z naszej polskiej parafii na Węgrzech wzięli udział w uroczystościach centralnych – mszy świętej i proce-sji z bazyliki św. Stefana w Dniu święta patrona Węgier.
- * W dniu 26 sierpnia w Kaplicy Skalnej w Budapeszcie odbyła się polskojęzyczna msza święta ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej.
- * W dniu 29 sierpnia odbywał się Festiwal Narodowościowy w Újpeszcie (IV dzielnica Buda-pesztu).
- * W dniu 30 sierpnia w Domu Polskim w Budapeszcie Oddział POKO (Óhegy utca 11) odbyło się otwarcie wystawy twórczo-ści Krzysztofa Okonia – artyści krakowskiego pt. „Moja modlitwa”.

CO BĘDZIE?

- W dniu 3 października OSP organizuje w Budapeszcie Dzień Sportu ph. „Od sportu do liderów”. Współorganizatorem imprezy jest m.in. PSK im. J.Bema na Węgrzech.
- W dniu 3 października SNP w Újpeszcie zaprasza chętnych do udziału w Dniu Sportu, który odbędzie się w godz. 10.00 do 16.00, a udział w nim wezmą zawodnicy narodowości niemiec-kiej, słowackiej, węgierskiej i polskiej. Zgłoszenia można kiero-wać do p. Györgya Priszlera – tel. 06 30 546 7642.
- W dniu 4 października o godz. 10.30 w Kościele Polskim w Buda-peszcie rozpocznie się msza święta z udziałem dzieci.
- W dniu 4 października o godz. 11.30 Stowarzyszenie Katolików

Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha zaprasza na spotkanie poetycko-artystyczne przedsta-wiciele środowiska twórczego z Ciechanowa pk. dziennikarki, malarki Teresy Kaczorowskiej. W programie m.in. zaplanowano prezentację książki „Oblawa Augu-stowska”.

- W dniu 6 października delegacja PSK im. J.Bema weźmie udział w uroczystości wspomnieniowej przy Zrniczu Batthyániego.
- W dniach 9 – 11 października PSK im. J.Bema organizuje wyjazd edukacyjny dla studentów i człon-ków stowarzyszenia do Białki Tatrzańskiej śladami Derenkow-ców w Polsce.
- W dniu 10 października w Pałacu Dunajskim w Budapesz-cie odbędzie się koncert z okazji 15-lecia zespołu „Polonez” i 10-lecia Chóru św. Kingi.
- W dniu 11 października o godz. 18.00 Samorząd Polski V dzielnicy Budapesztu organizuje spektakl Teatru Ludowego z Krakowa pt. „Wszystko o związkach”. Miejsce Dom Kultury „Aranytitiz” (Bp. V, Arany János utca 10).
- W dniu 13 października o godz. 17.00 w kościele polskim w Buda-peszcie rozpocznie się nabożeń-stwo fatimskie.
- W dniach od 16 – 18 paździer-nika wierni z naszej PPP na Węgrzech wyjadą do Częstochowy na Nocne Czuwanie w intencji Polonii tradycyjnie organizowane przez Zgromadzenie Księży Chry-stosowców dla Polonii Zagranicz-nej i Siostry Misjonarki Chrystusa Króla. W programie wyjazdu prze-widziane jest zwiedzanie sanktu-arium w Piekarach Śląskich.

- W dniu 20 października o godz. 17.00 w Bibliotece Domu Kultury w Dunajváros tamtejszy SNP organizuje wieczór poezji polskiej w wykonaniu Tünde Trojan.
- W dniu 22 października delega-cja PSK im. J.Bema na Węgrzech weźmie udział w uroczysto-ści upamiętniającej wybuch na Węgrzech Rewolucji 1956 roku. Uroczystość odbędzie się przy pomniku Imrego Nagya w V dziel-nicy Budapesztu.
- W dniu 23 października o godz. 18.00 w kościele polskim w Budapeszcie odbędzie się polsko-węgierska msza święta w intencji Węgier i Narodu Węgierskiego.
- W dniu 25 października o godz. 11.30 Oddział POKO przy ul. Óhegy 11 zaprasza na spotkanie poetyckie z tłumaczem, pisarzem Gézą Cséby z okazji rocznicy Rewolucji 1956 r.

MI VOLT?

- Július közepéig tartott nyitva a
- * Augusztus 1-jén a solymári kato-nai temetőben kezdődött a Bem J. Lengyel Kulturális Egyesület által hagyományosan szervezett rendez-vény: megemlékeztek a RAF köte-lékében szolgáló lengyel pilótákról, akik a varsói felkelés idején segély-szállítmányt vittek a harcoló varsói-ak részére, de Magyarország fölött lelőtték őket.
- * Augusztus 16-án a lengyel plébánia hívei Mátraverbély-Szentkúton zárandoklaton vettek részt, ahol Karzimierz Nycz varsói metropolita a kegyhelyen ünne-pélyesen elhelyezte Boldog Jerzy Popiełuszko atya ereklyéjét.
- * Augusztus 17-én Karzymierz Nycz érsek úr Budapesten találko-zott a helyi polónia képviselőivel.
- * Augusztus 20-án plébániánk hívei részt vettek a Magyarország védőszentjének tiszteletére rende-zett központi ünnepségen – a Szent István Bazilikában tartott szentmi-sén és az azt követő körmeneten.
- * Augusztus 26-án a budapesti Sziklatemplomban lengyel nyelvű szentmise mutatott be a Czes-tochowi Szűz Mária tiszteletére.
- * Augusztus 29-én Nemzetiségi Fesztivál zajlott Újpesten (Buda-pest IV. kerületében).
- * Augusztus 30-án a LOKK Óhegy utcai részlegében, a budapesti Lengyel Házban (Óhegy u. 11.) a krakkói festőművész Krzysztof Okoń műveiből válogatott kiállítás nyílt Az én imádságom címmel.

MI LESZ?

- Október 3-án az OLÖ budapesti sportnapot szervez, melynek jeli-géje: „A sporttól az élsportig/A sporttól a bajnokságig”. A rendez-vény társszervezője többek között a magyarországi Bem J. LKE.
- Október 3-án 10-től 16 óráig tartandó sportnapra hív minden kedves érdeklődőt az újpesti LNÖ, amelyen német, szlovák, magyar és lengyel nemzetiségű versen-yzők indulnak. A jelentkezéseket Priszler György fogadja a 06 30 546 7642-es telefonszámon.
- Október 4-én a budapesti Lengyel Templomban 10.30-kor gyermekmise lesz.
- Október 4-én a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adal-bert Egyesülete szervezésében 11.30-kor kezdődő irodalmi-művészeti találkozó vendége a ciechanóvi alkotóművész közös-ség képviselője, Teresa Kaczorow-ska újságíró-festőművész lesz. A

rendezvény programjában többek között az Oblawa Augustowska című könyv bemutatója is szerepel.

- Október 6-án a Bem J. LKE küldöttsége részt vesz a Batthy-ány örökmécsesnél rendezendő emlékünnepeken.
- Október 9-11 között felsőok-tatási hallgatók és a Bem J. LKE tagjai az Egyesület által számukra szervezett tanulmányi kirándu-láson vesznek részt Bialka Tatrzań-skaban, a derenkiek lengyelországi elődeinek nyomait követve.
- Október 10-én a budapesti Duna Palotában a Polonez együt-tes és a Szent Kinga kórus koncer-tet adnak fennállásuk 15 éves illetve 10 éves évfordulója alkal-mából.
- Október 11-én 18 órakor kezdődik a krakkói Népszín-ház Wszystko o związkach című darabjának előadása az Arany-tiz Kultúrházban, a Budapest V. kerületi Lengyel Önkormányzat szervezésében.
- Október 13-án a budapesti Lengyel Templomban 17 órai kezdettel fatimai ájtatosságot tartan-ak.
- Október 16-18 között Czes-tochowaba, a Lengyelországért tartandó éjszakai virrasztásra utaznak a magyarországi lengyel személyi plébánia hívei immár hagyományosan a Krisztus Papjai a Külföldi Polóniáért Társaság rendje és a Krisztus Király Missziós Nővérek rendje szervezésében. Az utazás programjában szerepel Piekary Śląskie kegyhelyének a meglátogatása is.
- Október 20-án 17 órai kezdet-tel irodalmi estet tartanak Trojan Tünde előadásában a dunajvárosi Művelődési Ház könyvtárában, a helyi LNÖ szervezésében.
- Október 22-én a magyaror-szági Bem J. LKE képviselői is részt vesznek az 1956-os forradalom kitöréséről megemlékező ünnepségen, amelyet Nagy Imre V. kerületi emlékművénél tartanak.
- Október 23-án a budapesti Lengyel Templomban 18 órakor lengyel-magyar szentmise kezdődik, amelyet Magyaror-szági és a magyar nemzetért ajánlanak fel.
- Október 25-én – az 1956-os forradalom évfordulója alkalmából – a 11.30-kor kezdődő irodalmi rendezvény vendége Cséby Géza író-műfordító lesz. Az LKK szervező részlege (Óhegy u. 11.) szeretettel vár minden érdeklődőt.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowie-dzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.(b.)

Rozpoczęcie roku szkolnego w Szkole Polskiej

W sobotę 5 września o godz. 10 dzieci ze Szkoły Polskiej, działającej przy Ogólnokrajowym Samorządzie Polskim na Węgrzech, rozpoczęły uroczyste rok szkolny. Dyrektor szkoły Anna Lang przywitała dzieci, rodziców oraz dziadków przybyłych na tę uroczystość, szczególną uwagę poświęcając pierwszoklasistom. Jedną z uczennic, Zosią Bedyńską, zaśpiewała piosenkę "Witaj szkoło, nasza dobra szkoło", zachęcając rodziców i innych uczniów do wspólnego śpiewu. Pierwszaki otrzymały upominki i serdeczne życzenia sukcesów na dalszej drodze edukacji. Pani dyrektor podkreśliła wyjątkowy charakter Szkoły Polskiej, jej rolę w kształceniu przyszłych pokoleń polonijnych dzieci oraz zaprosiła wszystkich rodziców na spotkanie organizacyjne. W tym czasie wszyscy uczniowie, także ci, którzy zaczynają dopiero swoją przygodę ze szkołą, wzięli udział w bardzo ciekawej grze integracyjnej pt. „Szkolne podchody”. Uczniowie, rozdzieleni do trzech grup, mieli za zadanie wspólnymi siłami odpowiedzieć na pytania, czasem dość trudne i wymagające sprytu, dotyczące Szkoły Polskiej np. „Policzcie, ile jest okien w szkolnym budynku”. Gra miała na celu lepsze poznanie terenu szkoły, nauczycielek, ale także dzięki niej dzieci miały możliwość lepiej się poznać. Dzieci współzawodniczyły między sobą, ale nie zapomniano, że to tylko zabawa. Po ogłoszeniu wyników dzieci i młodzież otrzymały smaczne upominki.

Następnym punktem programu był występ teatru kukielkowego z Polski ze spektaklem „Jaś i Małgosia” z tekstem Jana Brzechwy, który spotkał się z wielkim aplauzem przybyłych licznie dzieci. Przedstawienie zaangażowało także cotygodniowe spotkania przedszkola działającego przy PSK. im. Józefa Bema, przybyło na nie bowiem wiele dzieci przedszkolnych wraz z rodzicami. Wszystkie dzieci zostały również zaproszone na smaczny poczęstunek. W sobotnich uroczystościach wzięli udział przewodnicząca OSP Ewa Rónay, przewodniczący m. im. IV, XII i XVIII dzielnicy Budapesztu, nauczycielki Szkoły Polskiej, licznie przybyłe dzieci szkolne, dzieci z bemowskiego przedszkola, ich rodzice, dziadkowie oraz przedstawiciele prasy polonijnej.

Wszystkim dzieciom życzymy wielu sukcesów w szkole, a nauczycielkom cierpliwości i radości w kształceniu młodych pokoleń dzieci polonijnych.

(red. fot. AJN)

Witaj szkoło, witaj nasza dobra szkoło.
Przyjmij nas radośnie, miło i wesoło.
Bo wracamy wypoczęci i szczęśliwi.
Mamy mnóstwo dobrych chęci, wiele siły.
W szkole czeka na nas nasza pani,
poprowadzi nas w nieznaną świat.
Bo dokoła tyle, tyle spraw ciekawych,
które chcemy jak najlepiej w życiu znać.
Szkoła to przygoda znakomita,
kto nie wierzy, niech przekona się.
I radośnie z nami szkołę wita,
aby w murach pilnie uczyć się.

Pápa szobor az Őrségbe?

Dr. Seregi János, az állatorvos-tudomány kandidátusa 1967-től 1982-ig körzeti állatorvosként tevékenykedett Vas megyében, majd 2001-ig a budapesti Állatorvos-tudományi Egyetem tanára, 1990 és 2000 között az egyetem Kísérleti Intézetének igazgatója volt. Vas megyei emlékei hatására sokat tett a régió fejlődéséért. 2008-ban részt vett Babusa János egész alakos II. János Pál pápa szobrának felszentelésén Budapest XVII. kerületben, a Lisieux-i Szent Teréz plébániatemplomnál. Alma az első köztéri pápa szobor bronzbaöntése és Őriszentpéteren való felállítása.

2015. augusztus 18-án, Dr. Seregi János professzor, Babusa János szobrászművész és Buskó András, az Országos Lengyel Önkormányzat képviselője Varga Ottó plébános úr vendégei voltak a településen, aki elmondta, hogy az egykori katolikus iskolaként épült építményt közös akaratú és munkával katolikus közösségi házzá alakították és előtte tervezik felállítani a lengyel pápa szobrát. Varga Ottó plébános elmondta, hogy Őriszentpéter döntő többségben református település, ezért szép példa lenne a vallási megegyezést támogató szent-
atya emlékművének felállítása.

Babusa János szobrászművész elmondta, hogy a Rákoshelyen felállított, kőbe faragott szobor az időskori, már görnyedő, de hitében buzgó és tevékeny pápát ábrázolja. Kőbe vésett alkotásának bronzba öntése egyik legnagyobb vágya. A három infarktust túlélt Varga Ottó plébános kifejtette, hogy lelkéhez közel érzi az élete végéig aktív Szent II. János Pál pápa személyét.

Buskó András, az Országos Lengyel Önkormányzat képviselője – korábban évekig annak alelnöke volt – 2008-ban a Rákoshelyen felállított emlékmű támogatója és a szentelés egyik fő szervezője volt. Akkoriban az ünnepi szentmisén részt vett többek között Joanna Stempińska asszony, a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövete, Erdő Péter bíboros-prímás, esztergom-budapesti érsek, Juliusz Janusz érsek, Magyarország Apostoli Nunciusa és Andrzej Dzięga sandomierzi megyéspüspök is. Buskó András ott volt 2009. október 8-án, a Budaörsi Nepomuki Szent János Plébániatemplom kertjében a Magyarok Nagyasszonya ünnepén is, amikor felszentelték a Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, hercegprímás emlékére állított egészalakos ötvenmázsás süttői mészaköszobrot, Babusa János szobrászművész újabb alkotását. Azóta a lengyelek, így a Magyarországon élő lengyel nemzetiségűek körében is nagy népszerűségnek örvend Babusa János Szent II. János Pál pápáról készült alkotása. A Rákoshelyen álló emlékmű lengyel zarándokhely lett. Roman Kowalski úr, a Lengyel Köztársaság jelenlegi budapesti nagykövete is erkölcsileg támogatja az elképzelést.

A találkozó során a vendégek megtekintették az Őriszentpéteri tervezett emlékmű helyét a katolikus közösségi ház mellett. Remélhetően ez az emlékhely is a Magyarországra látogató lengyelek egyik zarándokhelye lesz és bekapcsolódhat a nyugat-dunántúli lengyel emlékhelyek sorába.

A festői környezetben található település Vas megye délnyugati csücskében, a Körömdi járásban fekvő város, az „Őrség fővárosa”. A város szerez elrendezésű, kilenc szerből áll. A központi magot a Zala folyó déli partján lévő Városszer és Baksaszer, valamint az északi oldalon fekvő Alszer adja. Őriszentpéter első említése 1280-ból való. Lakói szabad határőrök voltak. Temploma is ekkortájt épült. Reméljük, hogy az emlékmű alapkövetételére is hamarosan sor kerül.

Forrás: POLAKIA MAGAZIN

WSPÓŁPRACA MIAST PARTNERSKICH ALBERTIRSA I ŻNIN

W dniu 5 września br. władze polskiego Żnina oraz węgierskiej Albertirsy, stojąca na czele polskiej delegacji Pani Halina Rosiak, wiceburmistrz Żnina oraz Pan László Fazekas, burmistrz Albertirsy w obecności przedstawicieli innych miast partnerskich uczestniczących we współpracy dwustronnej i trójstronnej, podpisali „Umowę”, która jest kontynuacją i jednocześnie rozszerzeniem umowy obowiązującej od 5 września 2005 roku.

Nieformalne kontakty pomiędzy przedstawicielami obydwu miast nawiązane zostały w czerwcu 2001 roku w słowackim mieście Malacky podczas festiwalu młodzieży uzdolnionej artystycznie „Kultura bez tłumacza”. Następna spotkania miały miejsce już w roku następnym. Rok 2004 to oficjalne spotkanie władz Żnina i Albertirsy na Węgrzech, czego efektem było nawiązanie współpracy pomiędzy szkołami z obydwu miast oraz udział drużyny z Albertirsy w Międzynarodowym Halowym Turnieju Piłkarskim zorganizowanym w Żninie. Kontakty władz obydwu miast wzbogacane są dzięki aktywności lokalnych stowarzyszeń, np. nieprzerwanie od 2001 roku coroczne wyjeżdżają młodzi piłkarze klubu piłkarskiego Jeziorak Żnin.

Kolejne lata to – obok oficjalnych spotkań samorządowców – wymiana młodzieżowych zespołów artystycznych, wernisaże prac artystów itp. Oficjalna umowa o współpracy w dziedzinie kultury, sportu, turystyki i ochrony środowiska burmistrzowie Albertirsy i Żnina podpisali 28 sierpnia 2005 roku. Kontynuowano działania w ramach kolejnych edycji festiwalu artystycznego „Kultura bez tłumacza”, gdzie prezentowały się zespoły muzyczne, grupy teatralne, taneczne oraz młodzi artyści-plastycy działający przy szkołach i domu kultury. Stałym elementem wspólnych spotkań partnerskich pozostawała kultura i sztuka - muzyka, teatr, taniec, sztuki piękne, które uzupełniano o sport, turnieju piłki nożnej. Kontynuowano spotkania młodzieży z obu miast, w ramach projektu „Lato bez granic” spotykały się zespoły młodzieżowe, prezentowano tradycyjną kuchnię, muzykę, taniec, język narodowy i zwyczaje.

Rok 2015 to kolejne ożywienie w kontaktach między obydwu miastami. Podsumowano dotychczasowe dwustronne kontakty, ale także określono perspektywę współpracy w najbliższej przyszłości.

Od 3 do 7 września 2015 roku w Albertirsie przybywała delegacja Żnina. Na jej czele stanęła Pani Halina Rosiak, Zastępca Burmistrza Żnina, która w dniu 5 września, wraz z Burmistrzem Albertirsy podpisała umowę o współpracy miast partnerskich. Do ponownego podpisania umowy, o rozszerzonej treści, doszło, aby w ten sposób uczcić 10-lecie oficjalnej współpracy pomiędzy naszymi miastami. Obecna umowa zakłada współpracę w obszarach kultury, sportu, turystyki oraz bezpośrednie kontakty społeczne mieszkańców i działających na obszarach gmin organizacji pozarządowych.

Po uroczystości podpisania umowy partnerskiej, odsłonięto pamiątkową płytę obrazującą położenie geograficzne współpracujących miast. Następnie Pani Halina Rosiak w towarzystwie Burmistrza Albertirsy posadziła w miejscowym parku dąb kolumnowy. Sadzonkę przywieziono ze Żnina z Zakładu Szkółkarskiego „Żywotnik”. W skład polskiej delegacji oprócz Pani Zastępcy Burmistrza weszli - Ewa Piwecka - kierownik Wydziału Turystyki i Promocji Gminy, Paweł Sikora - Doradca Burmistrza ds.

rozwoju lokalnego oraz Jerzy Krynicki, Radny Rady Miejskiej. W czasie festynu delegacja polska wzięła udział w konkursie kulinarnym przygotowując placki ziemniaczane, które cieszyły się ogromną popularnością - wydano 450 porcji! Zdobyły one wyróżnienie za smak.

(info. konsulat RP w Budapeszcie),

fot. Paweł Sikora

RALLY POLSKA 2015

A történelem nyomában

Idei autós túránk útvonala 2015. augusztus 1-je és 7-e között Dél-Kelet Lengyelország vidékén, a Kis-Lengyelországi vajdaság, a Szentkereszt vajdaság és a Łódź-i vajdaság területein keresztül vezetett. Részen olyan helyeket kerestünk fel, amelyeket a turisták kevésbé látogatnak, pedig megéri a fáradságot.

Az első nap Besztercebánya, Alsókubin és Podbjel érintésével Chyżne mellett léptük át a lengyel határt. A tiszta időben a Magas-Tátra ormai is ide látszottak. Az ebéd után Orawkában néztük meg a Keresztelő Szent János tiszteletére szentelt templomot, ahol a magyar szentek arcképcsarnoka is található. Itt Lucyna Borczuch ismertette a templomot. Este a kivilágított Kielcében kellemes sétával zártuk utunkat.

Második nap folytattuk kielcei sétánkat. Kiemelkedő volt az egykori krakkói püspöki palotában berendezett múzeum. A templomban éppen a varsói felkelésre emlékeztek. Továbbhaladva a Łódźi vajdaságban tettünk rövid kitérőt, ahol Paradyżban templomi körmeneten vettünk részt. Ezt követően Piotrków Trybunalskban sétálgattunk, ahol 1469-ben Heinrich Reuß von Plauen, majd 1470-ben Heinrich Reffle von Richenberg német lovagrendi nagymesterek tettek hűségesküvet IV. Kázmér lengyel királynak és 1493-ban itt ülésezett az első lengyel szjejm is. Milejów, Witów és Włoszczowa érintésével visszatértünk a Szentkereszt vajdaságba, ahol Jędrzejówba utaztunk tovább, ahol a cisztercita kolostor templomát kerestük fel. Végül Kielcében a „Scena Letnia” műsora zárta a napot. A kivilágított város aznap is elbűvölt minket, ugyanakkor felkerestük az átépített kielcei vasútállomást is.

Harmadik nap Piotrkowicében a Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej kegyhelyen kezdtük a programot, ahol a középkori Mária kegy-szoborban gyönyörködtünk. Chmielnik felújított zsinagógája, jelenleg „Świątokrzyżski Sztetl” Központ, a Szűz Mária tiszteletére szentelt plébániatemplom megtekintése után átugrottunk Ślasków Dużyba, ahol egy elhagyatott barokk kastély árválkodik. Ezt követően Busko-Zdrójban felelevenítettük emlékeinket, mert immár harmadik alkalommal kerestünk fel. A város gyógyhatású vizeinek köszönhetően rohamosan fejlődik. Külön figyelmet érdemel II. Leszek más néven Fekete Leszek (lengyelül: Leszek Czarny), (1241–1288. szeptember 30.) herceg szobra. A Marconi által 1836-ban épített Sanatorium Uzdrowskowie „Marconi” most is tetszett nekünk. Ezután Pinczówba utaztunk, az egykori ariánus központba. A gyönyörű templomokon kívül a Wielopolskiak klasszicista palotája, valamint a Szent Anna-kápolna értékes látnivaló. Itt található Lengyelország legrégebbi temetője is. Sancygniów újabb szép középkori templommal – Kościół pw. św. Piotra i Pawła – lepett meg bennünket. A Deszkurok palotája elhagyatott. Kazimierza Wielkában egy XIX. századi bástya hívja fel magára a figyelmet. A napi túra végéhez közeledve ellátogattunk még Nowy Korczynba, ahol a ferencesek középkori temploma és

a gótikus-reneszánsz Szentháromság plébániatemplom mellett a Szent Kinga emléket őrző forrást néztük meg. Solec-Zdrójban a fürdőket, Stopnicában a Szent Péter és Pál plébániatemplomot meg a középkori eredetű királyi várat tekintettük meg. Stopnica 2015-ben nyerte vissza városi jogait.

Negyedik nap Obłegorekben Henryk Sienkiewicz (1846. május 5.–1916. november 15.) Nobel-díjas író házában berendezett múzeumot kerestük fel először. Itt található a lengyel Nobel-díjas írók és költők emlékkiállítása is. Továbbhaladva Jaskinia Rajban az első Neandervölgyi Központ (Centrum Neandertalczyka) történeti kiállítását láttuk, az országos hírű cseppkőbarlang látogatása azonban időhöz kötött. Chęcinyben újabb gótikus váromot, Tokarniában pedig a Kielcei Falu-múzeumot néztük meg. Itt Leszek Zbróg, a park vezetője ismertette a skanzen funkcióját és gyűjteményét. Végül Mnichówban egy újabb fatemplomot kerestünk fel.

Ötödik nap Bodzentynben kezdtünk, ahol a gótikus plébániatemplom és a várom található. A templomban értékes stallumok vannak. Tarczek románkori temploma után Łysa Górára mentünk, ahol gyalogtúrával a hagyomány szerint Szent Imre herceg által alapított Szent Kereszt Apátságához zárandokoltunk. Itt egy kétnyelvű emléktábla hirdeti az 1000 éves lengyel-magyar barátságot és az udvaron Lantos Györgyi Szent Imre szobra található. Szydłów szintén középkori alapítású, szép kis városka, itt Szent László magyar király tiszteletére szentelt plébániatemplom áll. Staszów Szent Bertalan-plébániatemplomával és XVIII. századi városházával büszkélkedhet. Ujazzon (egykor Krzysztopór) Krzysztof Ossoliński herbu Topór (1587-1645) által 1627–1644 között építtetett, romjaiban is mutatós várat kerestük fel. Az este során hatalmas vihar kényszerítet minket vissza Kielcébe.

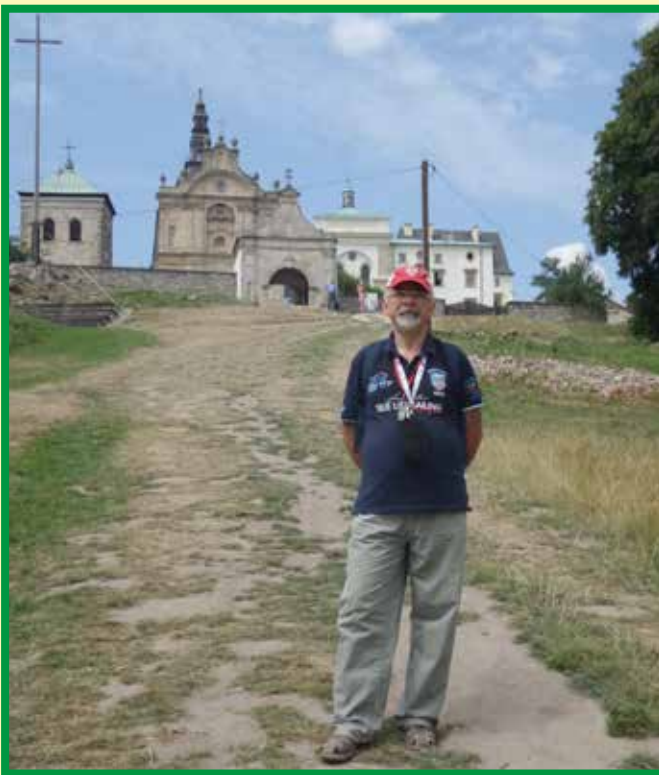
Hatodik nap a Kis-Lengyelországi vajdaságba tettünk kitérőt, ahol Dąbrowa Tarnowska után a Balassi Bálintról (Zólyom, 1554. október 20. – Esztergom–Szentkirály, 1594. május 30.) is nevezetes Dębno-ban lévő várat néztük meg. Innen Brzeszkoba utaztunk tovább, itt működik a Jan Ewangelista Götze (1815-1893) által alapított Browar Okocim sörgyár. Nowy Wiśnicz után a Stary Wiśniczben álló, a krakkói Wawel-hez hasonló, a XVII. században a Lubomirskiak által átépített reneszánsz várat kerestük fel. A múzeumban Czesław Dźwigaj helyi születésű szobrászművész II. János Pál pápáról készített szobrainak gyűjteménye tekinthető meg. A nap végén a Bochniában található – wieliczkaival egyidős – sóbányát néztük meg, az itt álló Szent Miklós-bazilikában Jan Matejko-kép található.

A hetedik nap indulás haza. Útközben érintettük a Szczucinban található Közútépítő Múzeumot (Muzeum Drogownictwa), majd Jaslon keresztül Barwieneknél léptük át a határt.

Naponta a nagy meleg miatt a reggeli bőséges étkezést követően alig bírtunk enni valamit. A lengyel levesek (kwaśnica, żurek, barszcz, chłodnik) azonban jól csillapították a hőséget. Autóvezetés közben csak alkoholmentes sört ihattam, ezért Kielcében naponta kimentünk a sétáló utcába egy-egy korsó sörért. A czarna porzeczka is kellemes üdítőital volt.

A program során több mint 2300 km-t utaztunk, 37 helyen jártunk. Számos olyan helyet kerestünk fel, ahol eddig még nem jártunk. Mindenkinek ajánljuk a szépen fejlődő Lengyelország felkeresését. Lengyelország térképén egyre inkább előtűntek azok a keleti területek, ahol eddig még nem jártunk. Lehet, hogy jövőre oda utazunk?

Buskó András

Schabowy inaczej

To przepis, który odtworzyłem sprzed paru lat, danie z jednej z restauracji w Beskidach. Pewnie coś dodałem, czegoś nie dodałem. Ale jest pyszne!

Składniki marynaty:

- Miód – 3-4 łyżki
- Czosnek – 7-8 ząbków
- Ocet jabłkowy – 2-3 łyżki
- Musztarda 3-4 łyżki
- Skórka z dużej cytryny
- Sól – ¼-1 łyżeczka
- Papryka słodka mielona – 2-3 łyżki
- 8 kotletów ze schabu – gr. 1 cm

Pozostałe składniki:

- 3-4 cebule
- Olej
- Bułka tarta
- 2 jajka
- Mały słoiczek majonezu
- 20 dag tartego sera żółtego
- Łyżka kminku
- 5-6 łyżek ketchupu

1. Mięso kroimy, rozbijamy lub nakłuwamy.
2. Pozostałe składniki marynaty dokładnie mieszamy, czosnek kroimy w cienkie plastry.
3. Marynujemy kotlety i odkładamy na noc do lodówki.
4. Następnego dnia obtaczamy kotlety w jajku i bułce tartej.
5. Opanierowane kotlety zarumieniamy na oleju.
6. Na patelni po kotletach zarumieniamy pokrojoną drobno cebulę z dodatkiem kminku.
7. Kotlety układamy na brytfannie i kładziemy na nie cebulę, starty ser żółty, po łyżeczce majonezu i ketchupu – na zdjęciu część kotletów jest bez cebuli, bo nie wszyscy domownicy u mnie ją lubią.
8. Całość pieczemy w piekarniku 25-30 minut.
9. Podajemy z frytkami lub pieczonymi ziemniakami i ogórkami małosolnymi.

Zapraszam do polubienia strony

www.facebook.com/wujekjarekgotuje,

gdzie znajdziecie ten przepis
i inne ciekawostki kulinarne.

Wujek Jarek
gotuje

Rántott szelet kicsit másképp

Ezt a receptet pár évvel ezelőtt a Beszkek egyik vendéglőjében alkottam. Valamit talán hozzáadtam, valamit elvettem belőle. De a lényeg, hogy ízlik!

A páclé összetevői:

- méz – 3-4 kanál
- fokhagyma – 7-8 gerezd
- almaecet – 2-3 kanál
- mustár – 3-4 kanál
- egy nagy citrom héja
- só – ¼-1 kiskanál
- őrölt csemege paprika – 2-3 kanál
- 8 db rántani való sertésszelet (1 cm vastag)

További hozzávalók:

- 3-4 hagyma
- olaj
- zsemlemorzsa
- 2 tojás
- kis csupor majonéz
- 20 dkg reszelt sárga sajt
- 1 kanál köménymag
- 5-6 kanál ketchup

1. A húst feldaraboljuk és kiklopfoljuk vagy megszurkáljuk.
2. A páclé összetevőit alaposan összekeverjük, a fokhagymát vékony szeletekre vágjuk.
3. Bepácoljuk a hússzeleteket, és egy éjszakára a hűtőbe tesszük.
4. A következő nap tojásba és zsemlemorzsába forgatjuk a hússzeleteket.
5. A bepanírozott szeleteket olajban aranybarnára sütjük.
6. A hússzeletek kisütése után megmaradt olajban megpirítjuk a köménymaggal összekevert, apróra vágott hagymát.
7. A hússzeleteket tepsibe tesszük, megszórjuk a hagymával, a reszelt sajttal, elosztunk rajta egy-egy kanál majonézt és ketchupot – a fényképen a rántott szeletek egy része hagyma nélkül látható, mert a családtagok közül nem mindenki szereti vele.
8. Az egészet 25-30 percen át sütjük a sütőben.
9. Hasábburgonyával vagy sült krumplival és enyhén sózott uborkával tálaljuk.

Jó étvágyat!!!

Minusy pozornej nieśmiertelności

Na konnych pomnikach dość twardo. Trudno tak siedzieć całe lata w bezruchu. Jeszcze gorzej z ramieniem wzniesionym nad głową, dzierżącym ciężki miecz. Nawet mięśnie wykute z kamienia mogą omdleć. Ojczulkowi Bemowi też niełatwo tak ciągle zagrzewać do boju na budańskim nabrzeżu, a ranna ręka boli już od wielu lat, bo już od 1934 roku... Niektórzy to mają dobrze, taki Tuwim siedzący w Łodzi na ławeczce, albo Agnieszka Osiecka w Opolu – czekająca na przechodniów, którzy przysiądą na krześle nieopodal. Dobrze ma Stefan Batory w XIV dzielnicy Budapesztu, siedzi sobie wygodnie, trzyma na kolanach miecz, odpoczywa sobie elegancko już od roku 1933... Jadwiga i Jagiełło też mieli dużo szczęścia, siedzą jak faraonowie wygodnie, dostojnie, i to na dodatek w ekskluzywnej I dzielnicy Budapesztu. Ci to mają szczęście. Dla niektórych los był okrutny nawet po śmierci, każąc się wspinać na wysokie cokoły (co z lękiem wysokości? przecież nawet wielcy mogli na niego cierpieć), walczyć z natrętnymi gołębiami, stawiać czoła słotom, posuże i gradobicium...

A czas płynie nieubłagane nawet dla pozornie nieśmiertelnych. Niektóre pomniki tracą głowę, niektóre tracą twarz, niektóre stają się kalekami bez nóg, rąk i proporcji. Czas zgotował chyba najgorszy los wystającym nosom, uszom, rękom wzniesionym w gestach zwycięstwa... Nawet Nike z Samotraki pozostaje już tylko znakiem zapytania z rozpostartymi skrzydłami. Ręce i nogi postaci z przebrzmiałych czasów rozsiane są po polach przeszłości, kielkują nieśmiało w różnych muzeach, nawet o sobie nie wiedząc. Ale w dniu zmartwychwstania zleją się w całość, powrócą do dawnych kształtów, bo Bóg jest przecież miłosierny nawet dla tych, co mają serce z najtwardszego kamienia.

Bem z budapeszteńskiego pomnika opuści wreszcie z ulgą swoją lewą dłoń, Batory rozprostuje kości, a wychudzony Esterházy z XII dzielnicy Budapesztu zrzuci płaszcz, którym jest otulony i z wdzięcznością popatrzy prosto we wrześniowe słońce.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

A tetsz-halhatatlanság hátrányai

A lovas szobrok nyerge meglehetősen kemény. Éveken át mozdulatlanul ülni rajtuk nem könnyű feladat. Ennél is embert próbálóbb lehet a nehéz kardot magasba emelő, a fej fölül lesújtani készülő mozdulatba merevedni. Még a kőből faragott izmok is elzsibbadhatnak. Bem apónak sem irigylésre méltó a helyzete: szüntelenül harcra tüzezi a budai rakparton arra közlekedőket, miközben évtizedek óta (1934-től) nyilall a sérült keze... Egyeseknek jól megy a sora, például a padra telepített Tuwimnak Łódźban, vagy a széke karfáján könyöklő Agnieszka Osieckának Opolében: ők a mellettük megpihenő járókelők társaságára várakoznak. Báthory István sem panaszkodhat

Budapest XIV. kerületében: kardját a térdére helyezve, ültében hátradőlve, méltóságteljesen pihen már 1933 óta... Hedvig és Jagelló szintén szerencsésnek mondhatják magukat: az ülő fáraóábrázolások nemes testtartásában, kényelmesen töltik az idejüket, ráadásul Budapest exkluzív I. kerületében tehetik mindezt. E szobrokhoz kegyes volt a sors, másoknak viszont megpróbáltatásokat tartogatott még a haláluk után is: arra ítéltettek, hogy magas talapzatokra kapaszkodjanak

föl (mi a helyzet a tériszonnnyal? hiszen még a nagyok is szenvedhettek tőle!), küzdelmet folytassanak a szemtelen galambokkal, beletartsák arcukat a szemerkélő esőbe, a szárító szélbe vagy a jégverésbe...

Az idő pedig még a tetsz-halhatatlanság számára is kényelmetlenül múlik. Egyes emlékművek a fejüket veszítik, mások arctalan, félkarú, féllábú, esetleg arányukat veszített torzókká válnak. A sors minden bizonnyal a kiálló orrokkal, fülekkel, a győzelem jelét mutató kezekkel bánt a legmostohábban. (A samothrakéi Niké is már csak kérdőjelként meredezik kitért szárnyaival. A letűnt korokból ránk maradt szobor kezei és lábai a szélrózsa magvaiként szórattak szét a történelem talaján, most pedig öntudatlanul, bátortalanul csíráznak különböző múzeumokban.) De a feltámadás napján tagjaik újból egybeforrnak, felöltik eredeti alakjukat, hiszen Isten még azokhoz is irgalmas, kiknek a legkézenyebb kőből faragták a szívét. Bem apó, budapesti talapzatán megkönnyebbülten eresztheti le bal karját, Báthory kinyújtóztatja elgémberedett végtagjait, a lesóványodott Esterházy gróf pedig Budapest XII. kerületében végre levetheti a kabátját és hálával teli tekintettel nyíltan nézhet bele a szeptemberi napba.

Agnieszka Janiec-Nyitrai.

M I E S I Ę C Z N I K   W Ę G I E R S K I E J   P O L O N I I
A   M A G Y A R O R S Z Á G I   L E N G Y E L E K   H A V I L A P J A

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség

1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia Nyomda

SZINKRON DIGITAL

Edycja online Online kiadás
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw237.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798   olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979   flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798   olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216   www.bem.hu   bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908   adalbert@enternet.hu

Szkola Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748   szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847   polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyel Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023   muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318413   www.parafiabudapest.republika.pl   plebiani@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200   www.budapest.msz.gov.pl   budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77   www.budapest.trade.gov.pl   budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208   budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856   www.polinst.hu   info@polinst.hu   biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688   www.opac.oik.hu   kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34.   glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fała średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2015 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – 4.000 forintów/rok

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – 20.000 forintów/rok.

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2015. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – 4.000 Ft/év;

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – 20.000 Ft/év

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálasan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

POLONIA Z ÉRD NA WYCIECZKE W POLSCE

**CZŁONKOWIE KLUBU SPORTOWEGO "OLIMPIKON", DZIAŁAJĄCEGO PRZY
PSK. IM. J. BEMA NA XVII ŚWIATOWYCH
IGRZYSKACH POLONIJNYCH,
MEDALE ZDOBYTE PRZEZ K. FOLTYNĄ OD ROKU 1997**

MISZKOLCKA POLONIA NA WYPRAWIE DO PRZEMYŚLA I OKOLIC

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

**1 WRZEŚNIA NA CMENTARZU FARKASRÉT, HOŁD ODDAJĄ M. IN.
PRZEWODNICZĄCA OSP E. RÓNAY I KIEROWNIK URZĘDU OSP BALÁZS LAPIS,
PRZEMAWIA AMBASADOR RP ROMAN KOWALSKI**

SPOTKANIE ARCYBISKUPA K. NYCZA Z WĘGIERSKĄ POLONIĄ

OTWARCIE WYSTAWY PRAC ZOLTÁNA DANKI W MUZEUM WP